

2^e MONITOR SOCIAAL DOMEIN 2022

(Sociaal Domein en Volksgezondheid)

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Samenvatting belangrijkste ontwikkelingen en risico's in het Sociaal Domein	4
3.	Bijlage: nadere informatie per onderdeel	12
3.1.	Begeleiding van inwoners: basisondersteuning en sociale teams.....	12
3.2.	Inzet Wijkverpleegkundigen	18
3.3.	Volksgezondheid	18
3.4.	Jeugd	19
3.4.1.	<i>Transformatie Jeugdhulp regio Groningen</i>	<i>19</i>
3.4.2.	<i>Plan van aanpak Jeugdhulp</i>	<i>20</i>
3.4.3.	<i>Spoed voor Jeugd.....</i>	<i>21</i>
3.4.4.	<i>Aantal Jeugdhulpgebruikers</i>	<i>21</i>
3.4.5.	<i>Ontwikkelingen per productcategorie jeugdhulp</i>	<i>23</i>
3.4.6.	<i>Financiën Jeugdzorg</i>	<i>23</i>
3.5.	Wet Maatschappelijke Ondersteuning.....	24
3.5.1.	<i>Transformatie in de WMO</i>	<i>24</i>
3.5.2.	<i>EHealth</i>	<i>27</i>
3.5.3.	<i>Mantelzorg</i>	<i>28</i>
3.5.4.	<i>Huishoudelijke Ondersteuning.....</i>	<i>29</i>
3.5.5.	<i>Hulpmiddelen en trapliften.....</i>	<i>30</i>
3.5.6.	<i>Publiek vervoer</i>	<i>32</i>
3.6.	Participatiewet	33
3.6.1.	<i>Statushouders.....</i>	<i>33</i>
3.6.2.	<i>Schuldhelpverlening</i>	<i>35</i>
3.6.3.	<i>Minimabeleid.....</i>	<i>36</i>
3.6.4.	<i>Taalhuis Het Hogeland</i>	<i>39</i>
3.6.5.	<i>Sociaal Ontwikkelbedrijf.....</i>	<i>41</i>
3.6.6.	<i>Begeleiding participatie.....</i>	<i>46</i>
3.6.7.	<i>Begeleiding werkzoekenden</i>	<i>47</i>
3.6.8.	<i>Werkgeversdienstverlening</i>	<i>47</i>
3.6.9.	<i>Inkomensregelingen</i>	<i>49</i>
4.	Grafieken Jeugdhulp naar productcategorie	51

1. Inleiding

Voor u ligt de tweede monitor Sociaal Domein over 2022. Met deze monitor wordt zowel financiële als inhoudelijk informatie over het gemeentelijk Sociaal Domein en Volksgezondheid) gegeven. In de monitor vindt niet alleen een terugblik plaats, maar worden ook de recente ontwikkelingen gemeld.

In hoofdstuk 2 is een samenvatting opgenomen van de belangrijkste ontwikkelingen. In hoofdstuk 3 zijn de ontwikkelingen nader toegelicht.

Prognose

Het model is gebaseerd op de begroting 2022. Daar waar mogelijk wordt een prognose omtrent de jaaruitkomst gegeven. Indien de ontwikkelingen en prognoses aanleiding geven om budgetten aan te passen, dan zullen daarvoor voorstellen gedaan worden in de reguliere P&C-cyclus.

Ontwikkeling monitor

De monitor is tot nu toe vooral gebaseerd op de begroting. In de doorontwikkeling zijn de afgelopen jaren concretere doelen en maatschappelijke effecten toegevoegd. Op de vraag of de doelen en effecten nu daadwerkelijk bereikt worden, kan nog geen eenduidig antwoord gegeven worden. Vaak ontbreekt de koppeling tussen beleid en uitvoering nog (doen we het goed of niet?) en zijn nadere analyses nodig. Bij de verschillende onderwerpen is de verslagperiode niet gelijk. Deels heeft dat te maken met informatie die over de gewenste periode nog niet voorhanden is zodat teruggevallen moet worden op eerdere periodes en deels zijn we afhankelijk van informatie van derden. Ook de doorlooptijd van het samenstellingsproces vraagt aandacht. De uitdaging is om als eenmaal de verslagperiode is vastgesteld, de monitor kort daarop gereed te hebben zodat de opgenomen informatie actueel is.

Bij de ontwikkeling van dit model van de monitor is eerder aangegeven dat aansluiting gezocht gaat worden bij het integraal beleidsplan Sociaal Domein. Dit plan is inmiddels vastgesteld. In het beleidsplan is het volgende weergegeven:

‘In de nieuwe monitor Sociaal Domein gaan we bijhouden of de uitgangspunten van ons beleid kloppen of dat we het beleid moeten bijstellen. Ons uitgangspunt is dat met het voorliggend veld aan zet en meer preventie het aantal indicaties voor de tweede lijn afneemt. Dat levert aan de achterkant besparingen op die we aan de voorkant weer kunnen investeren. Voor de PDCA (Plan Do Check Act) cyclus hebben we per strategisch doel een aantal indicatoren benoemd. Daar waar we ons beleid en onze regelgeving aanpassen benoemen we ook de daarbij horende indicatoren. Dit betrekken we steeds bij de monitor Sociaal Domein, zodat de monitor een levend instrument wordt om onze inspanningen voor een nieuw sociaal domein te volgen en te verantwoorden richting ons bestuur, de gemeenteraad en onze inwoners’.

2. Samenvatting belangrijkste ontwikkelingen en risico's in het Sociaal Domein

In dit hoofdstuk wordt op hoofdlijnen aangegeven wat de stand van zaken is in het sociaal domein.

Maatschappelijk effect Sociaal Domein

Wij willen ervoor zorgen dat iedereen mee kan doen in de samenleving. We stimuleren de zelfredzaamheid van de inwoners en zorgen voor de inwoners die ondersteuning nodig hebben. Daarbij voeren we activiteiten uit die zijn gericht op alle vormen van jeugdhulp, van bescherming tot reclassering en van opvoedingsondersteuning tot geestelijke gezondheidszorg. Ook begeleiden we werkzoekenden en uitkeringsgerechtigden naar de arbeidsmarkt. Voor inwoners die dit niet kunnen, zorgen we voor een financieel vangnet en maatschappelijke ondersteuning. Verder richten we ons op ziektepreventie, gezondheidsbevordering en bescherming van onze inwoners

Basisondersteuning en Sociale Teams

De gemiddelde wachttijd bij 'jeugd' tussen de melding en het oppakken van de casus door casemanagement is nu 27 weken (was 19 weken) Het aantal cases op 31 augustus 2022 waarbij een casemanager vanuit de gemeente Het Hogeland regie voert is: 253 (was 229).

Gedurende de wachttijd ontvangt een gezin wél ondersteuning vanuit een voorliggende voorziening (zoals MEE, de Ondersteuner Jeugd en Gezin, Mensenwerk Hogeland, Team 050 of Humanitas). Hiermee wordt het gezin alvast 'op weg geholpen', bovendien houden wij zicht op wat er gaande is in het betreffende gezin. Bij een aantal gezinnen blijkt dat de inzet van een voorliggende voorziening afdoende is. Bij andere gezinnen blijkt casemanagement wel nodig te zijn. In een enkel geval blijkt dat casemanagement niet langer uitgesteld kan worden en wordt casemanagement per direct ingezet (conform interne werkinstructies die gelden bij spoed).

Bij de Wmo is een gemiddelde wachttijd ontstaan van ongeveer 4 weken van het moment van melding tot het moment waarop de Wmo consulent de melding oppakt. De wachttijd komt enerzijds voort uit onderbezetting vanwege ziekte. Anderzijds vanwege het feit dat de complexiteit van meldingen toeneemt waardoor de consulent gemiddeld meer tijd nodig heeft om een melding af te ronden. Meldingen waarbij sprake is van spoed of crisis worden met voorrang opgepakt.

Op 1 juli 2022 is er een wachtlijst bij Mensenwerk Hogeland. Voor het team Winsum-de Marne staan er 10 inwoners op de wachtlijst. De langste wachttijd is 23 dagen. Voor het team Bedum – Eemsmond staan er dan 11 inwoners op de wachtlijst. De langste wachttijd is daar 30 dagen.

Volksgezondheid

Het volksgezondheidsbeleid is gericht op de lange termijn. De effecten die we willen bereiken blijven we monitoren. De cijfers hiervoor komen uit de Gezondheidsmonitor Jeugd van de GGD. Deze wordt vierjaarlijks gepubliceerd

Jeugd

Meerwaarde van het werken met OJG's is dat veel zorgvragen eerder en beter worden opgepakt, waardoor de hulpverlening veelal sneller, eenvoudiger en tegen lagere kosten kan worden geboden. Gemiddeld stromen 20 nieuwe cliënten per maand binnen. Het percentage afgehandeld door de OJG's bedraagt in het Hogeland 49.

Wmo

Beschermde Wonen

Het aantal cliënten en de uitgaven dalen licht. We verklaren dit deels door de toegang naar de Wet langdurige zorg. Inwoners stromen nog steeds uit van de Wmo naar de Wlz. Ook doen mensen eerder een aanvraag bij de Wlz, waar eerst een aanvraag bij de Wmo werd gedaan. De stijging van Thuisplus is deels te verklaren door een uitbreiding van aanbieders. Deze beweging is in lijn met de landelijke lijn om zo lang mogelijk zelfstandig te blijven wonen. We verwachten dat in 2023 de samenstelling van de type indicaties veranderd als gevolg van de nieuwe inkoop.

Individuele begeleiding en dagbesteding

Geconcludeerd kan worden dat het aantal cliënten met Wmo-begeleiding licht daalt. Ook zijn de uitgaven van kwartaal tot kwartaal licht gedaald. Het bedrag wat gedeclareerd kan worden als alle geïndiceerde ondersteuning daadwerkelijk plaatsvindt wordt ondanks de indexatie van de tarieven, ook niet significant hoger. We blijven deze trend het komende jaar volgen.

Huishoudelijke Ondersteuning

Nadere analyse laat zien dat de aantallen cliënten die huishoudelijke ondersteuning via Zorg in natura krijgen, lager zijn dan waar we in de begroting 2022 vanuit zijn gegaan. De indicatiewaarde ligt ook lager dan begroot voor 2022 en ook lager dan de indicatiewaarde van 2021. Dus ondanks de stijging van de tarieven, is de prognose dat we lager uitkomen dan begroot. De prognose voor 2022 wordt bijgesteld naar € 5.051.000 (€ 222.000 lager).

Bij de huishoudelijk ondersteuning via PGB zien we hetzelfde beeld. In de begroting 2022 is € 208.000 geraamd. Prognose is € 169.000. Dit wordt veroorzaakt door een sterkere afname van aantal PGB's. Minder PGB's dan waar we in de begroting mee hebben gerekend. Voor 2022 reken we nu met een gemiddelde van 67 PGB-houders.

We verwerken dit in de reguliere P&C-cyclus.

Hulpmiddelen en traliften

We zien door een toename van complexere problematiek ook een toename van het aantal duurdere hulpmiddelen. De oorzaken zijn vooral te vinden in de vergrijzing en het langer zelfstandig thuis wonen. We blijven met onze leveranciers in gesprek of onze langlopende afspraken ook in de nabije toekomst blijven voldoen.

Door krapte op de arbeidsmarkt en langere levertijden van hulpmiddelen/grondstoffen zien we de wachttijden toenemen.

In het eerste half jaar van 2022 is een tussentijdse prijsstijging geweest bij de leverancier. We verwachten hierdoor een stijging van de uitgaven voor komende jaren.

Participatie

Statushouders

Stand van zaken:

Periode	Taakstelling	Realisatie huisvesting
1e helft 2022	27 + 9 achterstand = 36	22
2e helft 2022 (tot 1 sept)	37 + 14 achterstand = 51	8

Waarvan onder oude wet	Waarvan onder nieuwe wet
14 (betreft 4 gezinnen)	16 (betreft 5 gezinnen)

Begin september 2022 hebben de werkcoaches van Team Statushouders 119 statushouders in actieve begeleiding. In totaal is de groep statushouders ongeveer 350.

Schuldhelpverlening

Indicatoren

Aantal	2021	Prognose 2022	Jan t/m juli 2022
Cliënten VKB	117	117	103
Cliënten GKB	131	130	109

Minimabeleid

Het klanttevredenheidsonderzoek op de Minimaregelingen is eind februari 2022 van start gegaan. In totaal hebben bijna 1.100 deelnemers een uitnodiging ontvangen, bijna 300 inwoners hebben meegedaan. De resultaten zijn goed, inwoners geven het beleid gemiddeld een 7.6. Dat is een verbetering ten opzichte van 2021. Aan de hand van het klanttevredenheidsonderzoek worden een aantal verbeteringen doorgevoerd of onderzocht:

- Communicatie rondom kwijtscheldingen gemeentelijke belastingen
 - Actief informeren inwoners over de reden waarom er niet meer automatisch wordt kwijtgescholden
 - Verduidelijken informatie gemeentelijke website en Noordelijk Belastingkantoor
- Project ondersteuning aangifte inkomstenbelastingen en kwijtschelding gemeentelijke belastingen i.s.m. Biblionet, Mensenwerk het Hogeland en Humanitas Thuisadministratie

Taalhuizen

Indicatoren

	2021	2022 t/m aug	Prognose 2022
Aantal deelnemers	48 lezen, schrijven en rekenen 25 digitale vaardigheden	65 lezen, schrijven en rekenen 42 digitale vaardigheden	75-100
Aantal vrijwilligers taalhuis	46 + 10 nieuwe aanmeldingen	45 + 5 nieuwe aanmeldingen	80
Aantal gegeven trainingen en voorlichtingen	8	9	15
Aantal nieuw benaderde organisaties	10	4	10

Sociaal Ontwikkelbedrijf

De gemeenteraad heeft ingestemd met het plan om in een periode van 7 jaar het Werkplein Ability te transformeren naar een Sociaal Ontwikkelbedrijf. De focus ligt op ontwikkeling door leren en werken.

De totstandkoming van het implementatieplan heeft vertraging opgelopen en de verwachting is dat het plan in het 4^e kwartaal 2022 gereedkomt.

In de afgelopen periode zijn analyses uitgevoerd op de in- en uitstroom van de verschillende doelgroepen. De wijze waarop de uitstroom opgevangen wordt door de instroom uit de nieuwe

doelgroepen wordt nader uitgewerkt in het nog op te stellen implementatieplan. Vooralsnog is in de meerjarenbegroting ervan uit gegaan dat elke SW-er die de dienst verlaat, vervangen wordt door 50% beschut werk en 50% afspraakbaan. Nadere analyse moet uitwijzen of en in welke mate de instroom daadwerkelijk gerealiseerd kan worden.

De begeleiding van medewerkers beschut werk vraagt meer inzet dan de begeleiding van SW-ers. Nadere analyse welke in het kader van het op te stellen implementatieplan wordt gemaakt, moet uitwijzen welke budgettaire consequenties dit met zich meebrengt.

Begrote kosten per doelgroeper (loonkosten minus subsidie gedeeld door aantal medewerkers)	loonkosten	subsidie	aantal fte	kosten per fte
Wsw	8.702.627	-7.845.262	251,14	3.414
Beschut werk	709.900	-451.907	21,7	11.889
Afspraakbaan	727.276	-241.158	21,58	22.526

Industrie en Diensten

Een analyse van de orderportefeuille laat zien dat we rekening moeten houden met ongeveer € 150.000 lagere omzet (kosten minus verkopen). Van het Rijk is over de eerste maanden van het jaar nog een coronacompensatiebedrag van € 44.129 wegens gederfde omzet ontvangen. Mogelijk dat op basis van aanvullende orders de lagere omzet in positieve zin bijgesteld kan worden.

Eind dit jaar lopen de contracten met de energieleverancier af. Bij een ongewijzigde bedrijfsvoering zal dit tot een aanzienlijke kostenstijging leiden. Inmiddels is een verkenning gestart naar de mogelijkheden om op de energiekosten te kunnen bezuinigen.

Vakland

Oorspronkelijk was het doel om in drie Praktijk- Leer- en Ontwikkelcentra het aanbod aan te bieden. De praktijk is een andere geworden. In het gehele gebied zijn diverse plaatsen ontstaan waar inwoners zich verder kunnen ontwikkelen. Uiteraard zijn er plekken waar een concentratie is van aanbod, zoals 't Wieshoes in Warffum en bestaande locaties als Wijkleerbedrijf in Winsum en Noorderhuizen in Uithuizen. Er is ook aanbod ontwikkeld voor het basisonderwijs (leskisten bijv. voor buitenopdrachten) en voor kunst en cultuur wordt o.a. samengewerkt met de Kunstkerk en Enneansheerd. Daarnaast is ook aanbod ontstaan, zoals website maken, werken met Excel, dronevliegen en podcast maken, waar ondernemers gebruik van hebben gemaakt.

In 2021 hebben 500 inwoners gebruik gemaakt van door Vakland zelf ontwikkeld aanbod. Over de eerste helft van 2022 gaat het inmiddels over meer dan 600 inwoners die hebben deelgenomen aan door Vakland ontwikkeld aanbod.

Begeleiding participatie

Indicatoren

	2021	Realisatie t/m aug 2022	Prognose 2022
Zorgtraject	140	149	170
Rusttraject	105	122	120
Sociale activering	79	97	115
Totaal trajecten	324	368	405
Omvang bestand	417	445	460

Zorgtraject = mogelijk nog arbeidsmarktpotentie, maar eerst leven op orde krijgen

Rusttraject = geen arbeidsmarktpotentie meer

Sociale activering = arbeidsmarktpotentie

Geconcludeerd kan worden dat 77 cliënten nog niet op traject zijn geplaatst. Getracht wordt dit jaar te analyseren welke van deze cliënten in aanmerking komt voor een traject.

Begeleiding werkzoekenden

Indicatoren

	Peildatum 28-2-2022	Peildatum 30-06-2022	Prognose 2022
Aantal inwoners op begeleidingstrajecten	763	730	800
Uitstroom	50	208	300
Waarvan regulier werk en zelfstandig bedrijf		75 + 23	

Werkgeversdienstverlening

Indicatoren

Totaalaantal werkgevers in Het Hogeland is afgerond 3.500, waarvan een zeer groot deel eenmansbedrijven. Elke werkgever is van belang, maar niet bij alle werkgevers kunnen werkzoekenden worden geplaatst.

Relatiebeheer is een kerntaak van een werkgeversadviseur en dan met name voor het plaatsen van werkzoekenden. Een groep van circa 150 werkgevers is hiervoor van belang. Daarnaast zijn er zogenaamde strategische partners waarmee meer en veelvuldig wordt samengewerkt. Dat betreft circa 12 werkgevers in ons gebied. Twee nieuw te vestigen bedrijven in de Eemshaven zouden op termijn ook kunnen uitgroeien naar een strategisch partner.

Punt van aandacht: naast de accountmanagers van het UWV en het team werkgeversdienstverlening van gemeente Het Hogeland hebben ook de jobcoaches en de medewerker detachering contacten met werkgevers als het gaat om arbeidsbemiddeling.

Een van de accountmanagers is vanaf het begin locatiemanager geworden voor de opvang Oekraïners waardoor, zodra het kon, worden overgaan tot het toeleiden naar werk van Oekraïense vluchtelingen.

Inkomensregelingen

Indicatoren

Regeling	Aantal cliënten			
	2022			
	jan	april	juli	aug
BBZ	8	11	11	10
IOAW	66	67	64	55
IOAZ	8	8	8	8
Participatiewet	1.117	1.083	1.058	1.058

Energietoeslag

In juni 2022 is aan 881 Hogelandse huishoudens met een bijstandsuitkering ambtshalve een energietoeslag van € 800 verstrekt. Eind september 2022 werd er aan deze groep ambtshalve een aanvulling van 500 euro verstrekt, zodat het totaal op € 1.300 uitkomt. Andere inwoners met een inkomen tot en met 120% van het sociaal minimum kunnen de energietoeslag vanaf juli 2022 aanvragen via de website van het Hogeland. Als zij voldoen aan de voorwaarden ontvangen ook zij in totaal € 1.300 (in delen of ineens). Binnen gemeente Het Hogeland tellen we ongeveer 2600 huishoudens die vallen onder de doelgroep 'Huishoudens met een inkomen tot en met 120% bijstandsniveau'.

De aantallen op 24-10-2022 zijn als volgt:

Ambtshalve verstrekkingen	881
Aanvragen binnen	1892
Nog te behandelen	481
Toegekend	1.126
Afgewezen/buiten behandeling	285

De verwachting is dat in totaal ongeveer 2391 huishoudens de energietoeslag gaan ontvangen (881 ambtshalve en 1510 via een individuele aanvraag). Echter, er komen nog dagelijks aanvragen binnen, dus dit aantal kan nog groeien. De verwachting is wel dat uiteindelijk minder dan de genoemde 2600 huishoudens de energietoeslag gaan ontvangen.

3. Bijlage: nadere informatie per onderdeel

3.1. Begeleiding van inwoners: basisondersteuning en sociale teams

Maatschappelijk effect

- De ondersteuning is gericht op doen wat nodig is. Indien eigen kracht en het netwerk ontoereikend zijn worden de opties van voorliggende voorzieningen overwogen. Indien nodig wordt tijdelijk geïndiceerde zorg en ondersteuning ingezet, zodat de inwoner daarna met zijn netwerk zelf weer verder kan. Met deze werkwijze wordt de zelf- en samenredzaamheid versterkt en neemt de veerkracht toe.

Toelichting:

We verstaan onder voorliggende voorzieningen alle vormen van dienstverlening die voorliggend zijn aan een geïndiceerde voorziening. Van het verstrekken van informatie en advies, het bieden van ondersteuning als (licht pedagogische hulp) en het begeleiden naar andere vormen van ondersteuning. Mensenwerk Hogeland is een welzijnsorganisatie die een deel van de voorliggende voorzieningen uitvoert.

De insteek is om zo veel mogelijk laagdrempelige, toegankelijke basisvoorzieningen beschikbaar te hebben voor onze inwoners. Door vroegtijdig te signaleren en laagdrempelige ondersteuning te bieden, proberen we erger te voorkomen.

Soms lukt dat niet en kloppen inwoners met een hulpvraag bij de gemeente aan. Het gaat om sociaal-maatschappelijke vraagstukken bij opgroeien en opvoeden of langer zelfstandig thuis wonen en meedoen in de maatschappij.

Het sociale team gaat samen met de inwoner op zoek naar een duurzame oplossing. De professionals in de Sociale Teams pakken hulpvragen van inwoners op en gaan in gesprek om samen met de inwoner, het gezinssysteem en het netwerk tot een passende ondersteuning te komen.

Het ondersteuningsplan wordt samen met de inwoner (en zijn/haar netwerk) opgesteld. Het doel is waar nodig tijdelijk zorg en ondersteuning te bieden en uiteindelijk de zelf-en samenredzaamheid en veerkracht te vergroten.

Bij Jeugd en Wmo wordt bij aanmelding n.a.v. de hulpvraag een analyse gemaakt. Er wordt in eerste instantie gekeken samen met de inwoner wat hij of zij zelf kan oplossen vanuit eigen kracht en het eigen netwerk. Daarna wordt onderzocht of de oplossing kan worden gevonden door bijvoorbeeld het inzetten van een vrijwilliger of door gebruik te maken van een algemene voorziening. Indien nodig wordt een voorliggende voorziening ingezet. Indien het na analyse noodzakelijk blijkt, wordt geïndiceerde hulp ingezet.

Doelen

- Het bieden van een goede begeleiding, ondersteuning en verwijzing waardoor de inwoner tijdig geholpen wordt
- Maatschappelijk en welzijnswerk: biedt optimale en passende ondersteuning aan inwoners van onze gemeente als individu of groepen mensen in de maatschappij, zodat zij kunnen participeren in de samenleving. De ondersteuning is gericht op het versterken van de eigen kracht, zelfredzaamheid en het verbeteren van de leefbaarheid.

- Duurzame oplossing voor de hulpvraag

Wat gaan we doen om de doelen te bereiken?

- De mogelijkheden van het eigen netwerk worden onderzocht. Waar nodig wordt een voorliggende voorziening ingezet en waar noodzakelijk wordt gebruik gemaakt van geïndiceerde hulp
- Regievoeren vanuit 1 gezin/1 plan/1 regisseur en inzetten wat nodig is voor de inwoner of het gezinssysteem, los van mogelijke juridische belemmeringen die voortkomen uit de afzonderlijke wetten binnen het Sociaal Domein (Jeugdwet, Wmo en Participatiewet).
- Gebiedsgericht werken volgens het principe 'zichtbaar, laagdrempelig, dichtbij'
- Samenwerking en evaluaties met de voorliggende voorzieningen voor de inwoners/het gezin en in het onderwijs uitbreiden om in een vroeg stadium te ondersteunen en zo duurzame oplossingen tot stand te brengen

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken?

- Het cliëntervaring onderzoek Wmo is bij wet vastgelegd en vindt jaarlijks plaats. De resultaten worden landelijk gemonitord in waarstaatjegemeente.nl
- Het cliëntervaring onderzoek Jeugd heeft voor het eerst over 2021 plaatsgevonden. Ouders zijn bevraagd op kwaliteit, toegankelijkheid en effect van de ondersteuning
- De resultaten van beide onderzoeken betrekken we bij het verbeteren van de dienstverlening aan onze inwoners

Jeugd

Basisondersteuning en Sociale Teams

De gemiddelde wachttijd bij 'jeugd' tussen de melding en het oppakken van de casus door casemanagement is nu 27 weken (was 19 weken) Het aantal cases op 31 augustus 2022 waarbij een casemanager vanuit de gemeente Het Hogeland regie voert is: 253 (was 229).

Gedurende de wachttijd ontvangt een gezin wél ondersteuning vanuit een voorliggende voorziening (zoals MEE, de Ondersteuner Jeugd en Gezin, Mensenwerk Hogeland, Team 050 of Humanitas). Hiermee wordt het gezin alvast 'op weg geholpen', bovendien houden wij zicht op wat er gaande is in het betreffende gezin. Bij een aantal gezinnen blijkt dat de inzet van een voorliggende voorziening afdoende is. Bij andere gezinnen blijkt casemanagement wel nodig te zijn. In een enkel geval blijkt dat casemanagement niet langer uitgesteld kan worden en wordt casemanagement per direct ingezet (conform interne werkinstructies die gelden bij spoed).

Aantallen Jeugd	1-4/31-8-2021	1-9/31-12-2021	1-1/28-2-2022	1-3/31-8-2022
Cases opgepakt door het Aanmeld- en intake team	26 (van de totaal 78 aanmeldingen)	16	12	17
Cases opgepakt door de casemanagers	52	37	12	40 (nieuwe meldingen, los van overname bestaande cases)

Bezwaar en beroep	In 2021 zijn er 2 bezwaarzaken uit 2020 afgerond. In 2021 zijn nog 2 bezwaarzaken uit 2020 in behandeling. In 2021 is 1 nieuw bezwaar binnengekomen. In 2021 zijn 2 beroepen in behandeling: één beroep en één hoger beroep.	De beroepen van 2021 zijn nog steeds in behandeling. Geen nieuwe bezwaren.	De beroepen van 2021 zijn nog steeds in behandeling. Geen nieuwe bezwaren d.d. 15-02-2022	Bezwaar: 1 Hoger beroep: 1 Dit zijn dezelfde zaken als vóór 28 februari, deze zaken lopen dus nog.
-------------------	---	---	--	--

Wmo

Bij de Wmo is een gemiddelde wachttijd van 4 weken ontstaan van het moment van melding tot het moment waarop de Wmo consulent de melding oppakt.

De wachttijd komt enerzijds voort uit onderbezetting vanwege ziekte. Anderzijds vanwege het feit dat de complexiteit van meldingen toeneemt waardoor de consulent gemiddeld meer tijd nodig heeft om een melding af te ronden.

Meldingen waarbij sprake is van spoed of crisis worden met voorrang opgepakt.

Aantallen WMO	1-4/31-8-2021	1-9/31-12-2021	1-1/28-2-2022	28-2/31-8-2022
Aantallen meldingen	Wmo: 1.193 Beschermd Wonen: 42 Totaal: 1.235.	Wmo:1.150 Beschermd wonen: 34 Totaal :1.184	Wmo: 512 Beschermd wonen: 16 Totaal: 528	Wmo: 1.439 Beschermd wonen: 92 Totaal: 1.531
Bezwaar en beroep	In 2021 zijn er in september 17 bezwaarzaken afgerond en er staan er nog 14 in behandeling. In 2021 zijn er tot nu toe 3 beroepszaken waarvoor alle drie geldt dat deze nog in behandeling zijn.	Er zijn 2 nieuwe bezwaarschriften binnengekomen. Er zijn 5 bezwaarschriften afgerond. Er zijn geen nieuwe beroepszaken binnengekomen. Er is 1 beroepszaak afgerond.	Er zijn 3 nieuwe bezwaarschriften binnengekomen. Er zijn 2 bezwaarschriften afgerond. Er zijn 4 bezwaarschriften in behandeling. Er zijn geen nieuwe beroepszaken binnengekomen. Er is 1 beroepszaak afgerond. Er is 1	Er zijn 6 nieuwe bezwaarschriften binnengekomen. Er zijn 5 bezwaarschriften afgerond. Er zijn 5 bezwaarschriften in behandeling. Er zijn geen nieuwe beroepszaken binnengekomen. Er is 1 beroepszaak afgerond. Er zijn geen

			beroepszaak in behandeling.	beroepszaken in behandeling.
--	--	--	--------------------------------	---------------------------------

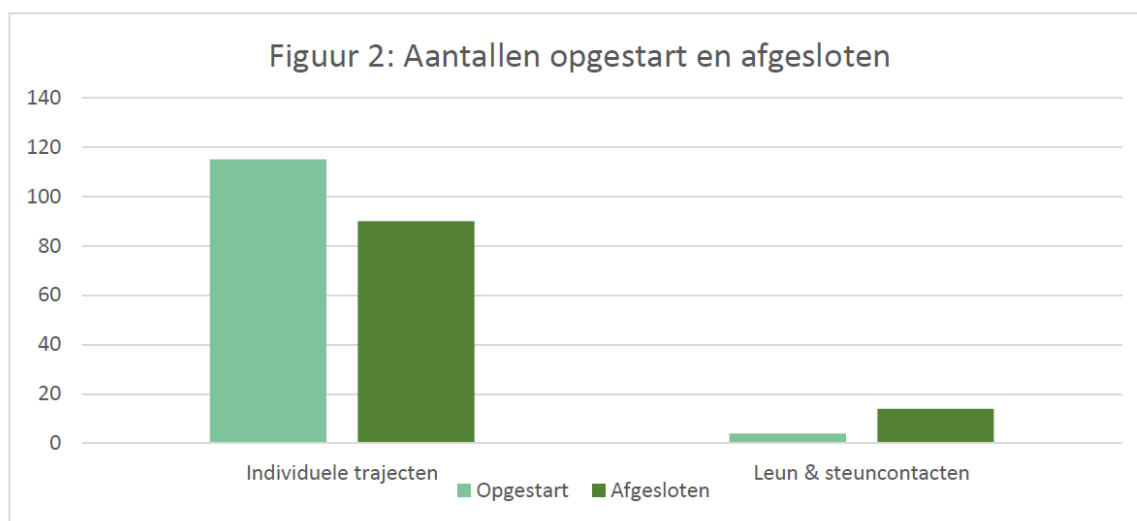
Basisondersteuning uitgevoerd door Mensenwerk Hogeland (M.H.)

Het maatschappelijk en welzijnswerk, het jeugd en jongerenwerk en de cliënt ondersteuning wordt in onze gemeente uitgevoerd door Mensenwerk Hogeland.

Op 1 juli 2022 is er een wachtlijst bij Mensenwerk Hogeland. Voor het team Winsum-de Marne staan er 10 inwoners op de wachtlijst. De langste wachttijd is 23 dagen.

Voor het team Bedum – Eemsmond staan er dan 11 inwoners op de wachtlijst. De langste wachttijd is daar 30 dagen.

Aantallen opgestarte en afgesloten individuele trajecten in het eerste kwartaal 2022

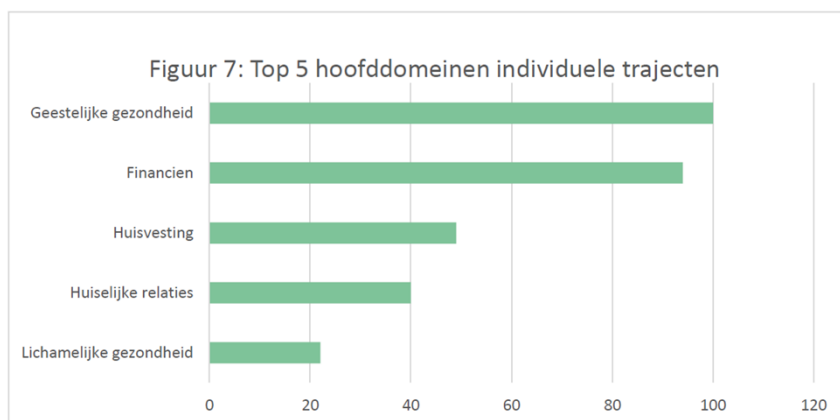

	1 ^e kw 2022	3 ^e kw 2021
Individuele trajecten in behandeling	293	234

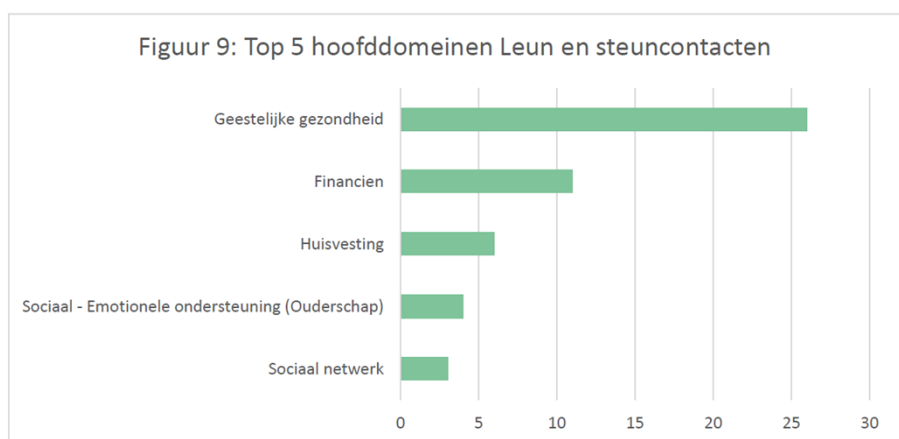
In het eerste kwartaal 2022 werden totaal 72 cliënten door andere organisaties verwezen naar Mensenwerk Hogeland. Hiervan 17 vanuit de gemeente.

In de rapportage over het eerste kwartaal van 2022 worden in volgorde van belangrijkheid de volgende hoofddomeinen genoemd bij de individuele trajecten.

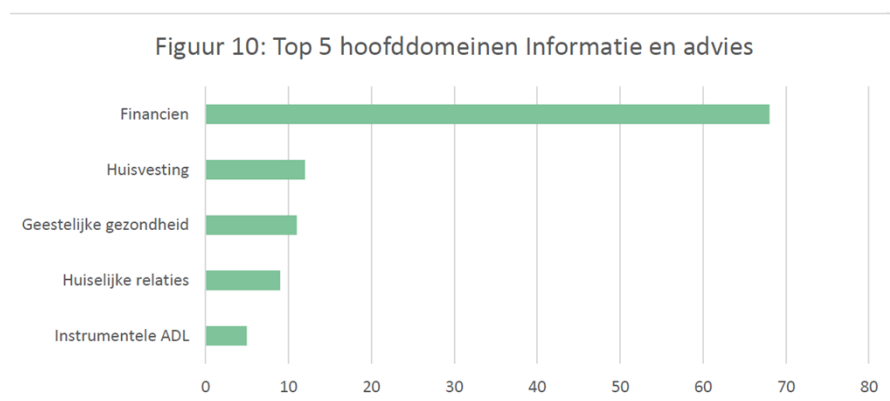
In de volgende figuur staan de hoofddomeinen genoemd van de problemen waarvoor inwoners een individueel contact hebben met M.H.

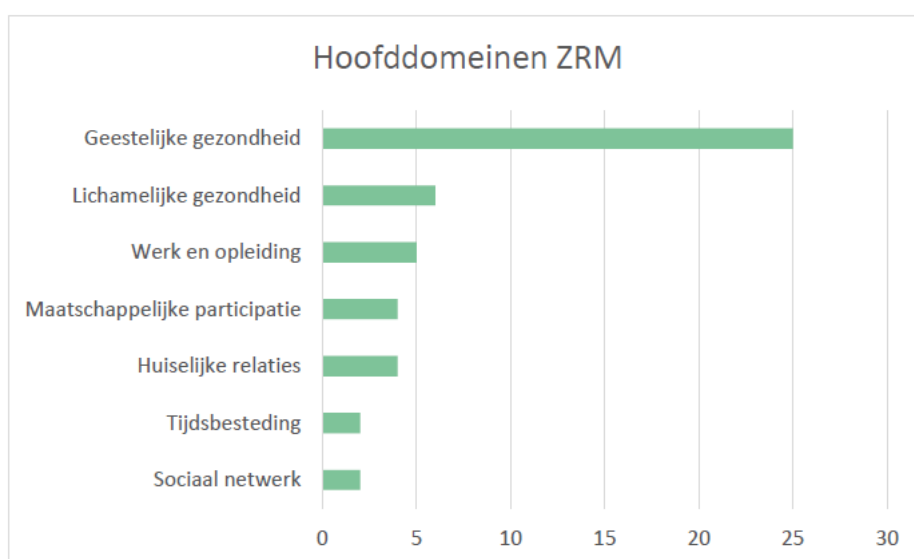
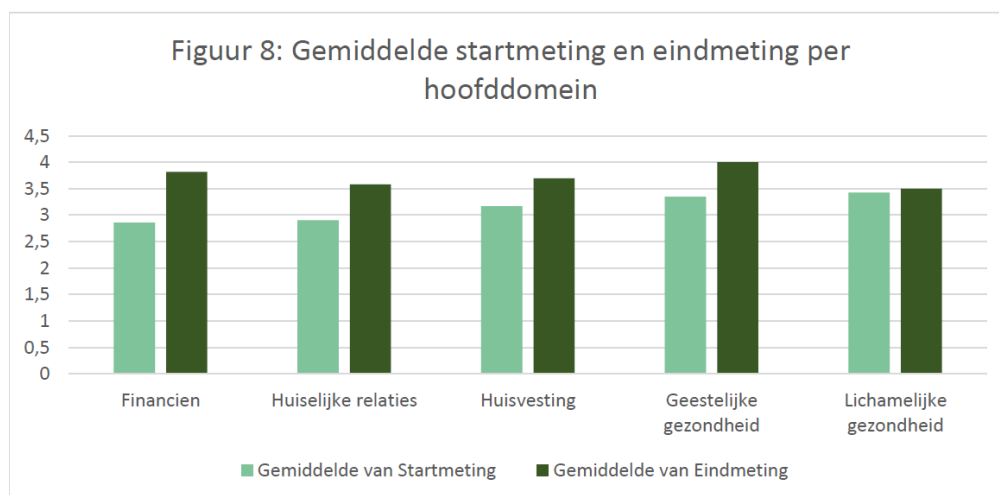
In de volgende figuur staan de hoofddomeinen genoemd van de problemen waarvoor cliënten een leun en steun contact hebben met M.H. waarvoor In de leun en steun contacten die inwoners hebben met M.H. zijn de volgende hoofddomeinen.

In de volgende figuur staan de hoofddomeinen genoemd van problemen waarvoor inwoners informatie en advies vragen van M.H.

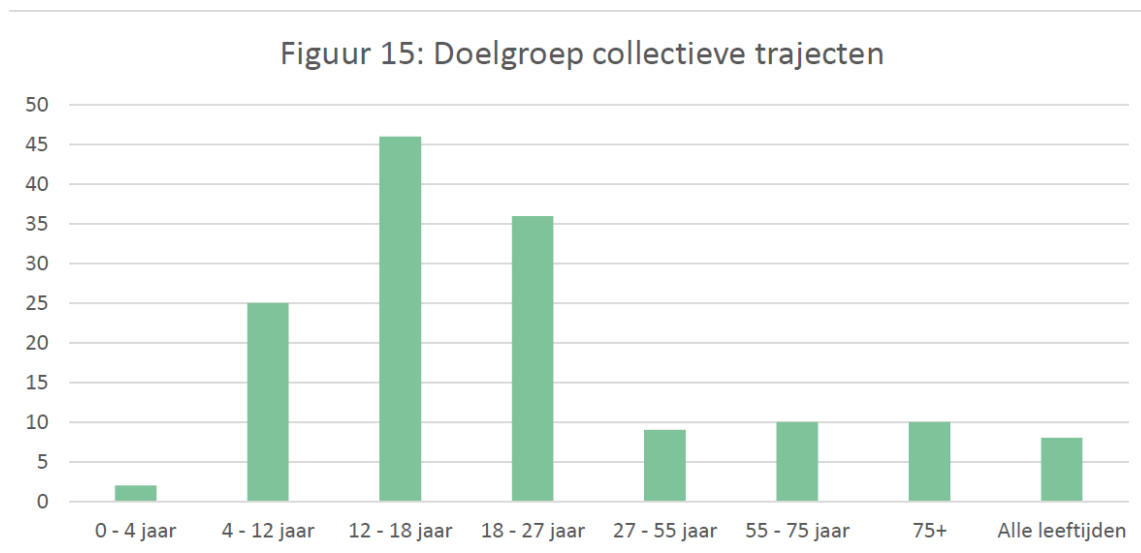
Individuele cliënten van MH maken in de zelfredzaamheidmatrix (ZRM) in de genoemde hoofddomeinen een groei door. Deze gemiddelde groei wordt weergegeven op een schaal van 5 punten. Het streven is een groei van 0.81

Jeugd en jongerenwerk;

Individuele ondersteuning van jongeren in Q1 2022.	31
--	----

In de volgende figuur staan de leeftijdsopbouw van de deelnemers aan de collectieve activiteiten. Vanuit het jeugd en jongerenwerk worden de meeste activiteiten georganiseerd voor de jongeren.

Onafhankelijke cliënt ondersteuning

- Onafhankelijke cliëntondersteuning draagt bij aan het versterken van zelfredzaamheid, helpt de cliënt bij het formuleren van de ondersteuningsvraag en het organiseren van een oplossing.

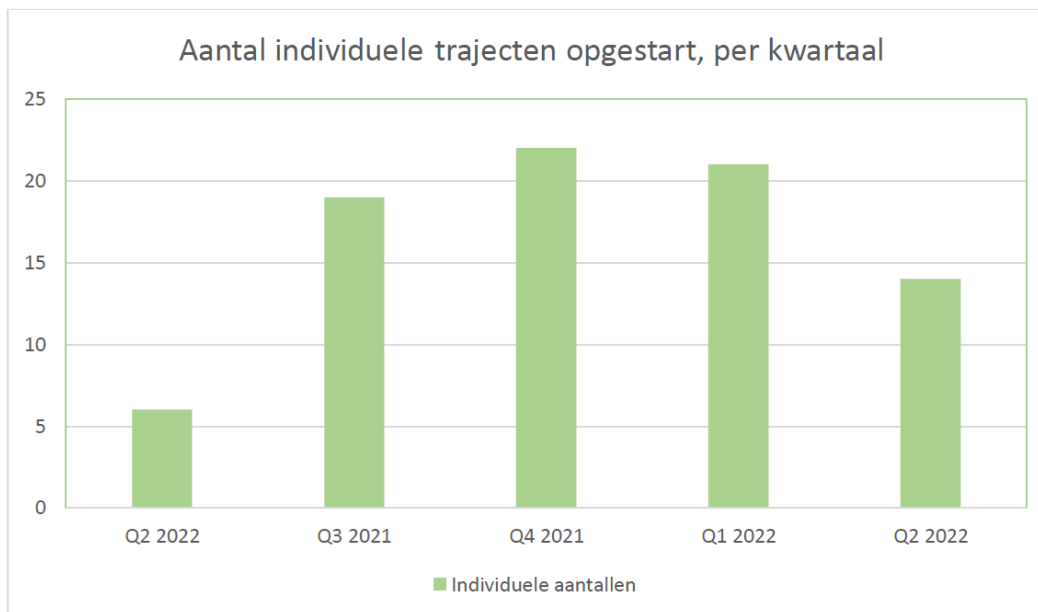
Aantal individuele cliëntonderst. Q1 2022;
--

47

Schoolmaatschappelijk werk

In mei 2021 is Mensenwerk naast MEE ook gestart met het uitvoeren van schoolmaatschappelijk werk. Het doel van het schoolmaatschappelijk werk is in een zo vroeg mogelijk stadium ondersteuning bieden aan jeugdigen en/of hun ouder(s). De schoolmaatschappelijk werker ondersteunt jeugdigen om de onderwijsperiode op een gezonde, veilige en succesvolle manier te doorlopen. Vanuit de gedachte dat schoolmaatschappelijk werk preventie werkt en daardoor minder indicaties jeugdhulp nodig zullen zijn.

Mensenwerk het Hogeland werkt op dit moment op vier scholen samen namelijk; Terra VO Winsum, Het Hogeland college in Winsum, Uithuizen en Warffum. In de onderstaande tabel staan de aantal gestarte trajecten van de schoolmaatschappelijk werk per kwartaal van Mensenwerk Het Hogeland.

Steunouder

In het 4e kwartaal 2021 is het programma van Steunouder Nederland gestart in Het Hogeland. Stichting Steunouder werkt inmiddels in een 40-tal gemeenten in Nederland. Steunouders zijn volwassenen vrijwilligers die één of twee dagdelen per week optrekken met een kind. Ze geven een kind, binnen hun eigen (gezins)leven, een vertrouwde plek waar het welkom is en kind kan zijn. Daarmee krijgen ouders (de vraagouders) ruimte om op adem te komen. De kracht van Steunouder is dat het zeer lokaal werkt. Je zoekt naar een oplossing in eigen dorp of een dorp verderop.

Kenmerk is dat Steunouder eenvoudig toegang biedt en dus laagdrempelig werkt voor de inwoner van het Hogeland. Steunouder werkt met 1 coördinatrice in Het Hogeland, de uitvoering gebeurt door vrijwilligers. In 2022 zal het werven en opleiden van vrijwilligers prioriteit krijgen. Verwachting is dat in 3e en 4e kwartaal van 2022 de eerste Steunouders in HHL kunnen worden gekoppeld aan de vraaggezinnen.

PIT

PIT Preventie Interventie Team is een samenwerking van Mensenwerk, VNN en GGD. Inmiddels is het Huis van de Sport/Bewegsteam tevens partner van het PIT programma. Door corona is de start vertraagd in 2021. Het PIT-team gaat voorlichting geven op het voortgezet onderwijs op het gebied van o.a. roken, alcohol, gezond eten, mentale problemen en weerbaarheid. In het 3e en 4e kwartaal is de programmering binnen de VO scholen bepaald. In deze periode zal met name Verslavingszorg Noord-Nederland (VNN) met het programma 'Frisse Start' en de training meldcode van de GGD worden aangeboden. Op een aantal scholen zullen ook ouderavonden worden georganiseerd in relatie tot het PIT programma.

Intentie is dat na de zomer de basisscholen (PO) meegenomen worden in het PIT programma. Dit betekent dat het primair onderwijs in de komende maanden hierover zal worden geïnformeerd.

HomeStart

HomeStart biedt opvoedondersteuning aan gezinnen met opgroeiende kinderen van 0-18 jaar om opvoedcompetenties te vergroten. Doel van de ondersteuning is om te voorkomen dat alledaagse problemen van ouders met kinderen uitgroeien tot langdurige en ernstige problemen. HomeStart ondersteunt het gebruik van het sociaal netwerk. Doel is d.m.v. het betrekken van het sociaal netwerk, de ondersteuning laagdrempelig en dichtbij te houden.

Resultaten in de periode 1-1-2022/1-7-2022

Er zijn 28 deelnemers/gezinnen in Het Hogeland, waarvan er 11 zijn afgesloten wegens:

- Zelfredzaam (5);
- Hulp elders (1);
- Niet gestart (5).

3.2. Volksgezondheid

Maatschappelijk effecten

- Gezonde inwoners in een gezonde leefomgeving, gezond opgroeien en gezond meedoen in de gemeente.
- Een optimale start van de eerste 1.000 dagen van een kind

Doelen

- Wij willen dat er 15 prenatale huisbezoeken worden gedaan bij kwetsbare gezinnen in 2022, door de jeugdgezondheidszorg
- Wij streven ernaar dat alle sportaccommodaties rookvrij zijn in 2024
- In 2022 doen 50 deelnemers mee aan de gecombineerde leefstijl interventie
- Doelstelling om tot 0% alcoholgebruik te komen onder de jongeren tot 18 jaar in 2032
- Wij streven ernaar dat in 2024 het percentage jongeren in de 4^e klas dat overmatig alcohol heeft gedronken is afgenomen van 44% naar 30%
- Het percentage jongeren onder de 18 jaar dat rookt wordt teruggebracht naar 0% in 2032.
- Wij streven ernaar dat in 2028 het percentage jongeren in de 4^e klas dat rookt is afgenomen van 14% naar 7%

Wat gaan we doen om de doelen te bereiken?

- Uitvoeren van het lokaal positief gezondheidsbeleid 'Gezond in het Hogeland' in samenwerking met inwoners en maatschappelijke organisaties
- Uitvoering geven aan het Lokaal Preventieakkoord 2021-2028. Hiervoor wordt jaarlijks een uitvoeringsplan gemaakt op de thema's roken, alcohol en overgewicht.
- Uitvoering geven aan de Gecombineerde Leefstijlinterventie
- Het project Kansrijke start uitvoeren. Dit is een samenwerking tussen de verloskundigen, kraamzorgorganisaties, jeugdgezondheidszorg, sociale teams, Mensenwerk Hogeland, VNN en andere betrokken organisaties.

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken?

- Prenatale huisbezoeken door de GGD bij kwetsbare gezinnen
- Campagnes IkPAS, NIX18 en Stoptober door GGD, VNN, Huis voor de Sport en Mensenwerk
- Informatieavond rookvrije sportaccommodatie door VNN en Huis v.d. Sport
- Gecombineerde Leefstijl Interventie en wandelgroepen als aanvullend beweegaanbod
- Uitbreiding Sociaal Vitaal voor meer beweging onder ouderen

- Start gezondheidsvoorlichting door het PIT-team bij middelbare scholen
- Tv-Programma “Gezond in het Hogeland” bij Omroep Het Hogeland

Indicatoren	Streefaantal voor 2022	Realisatie 2022 (tot sept 2022)
Sportaccommodaties rookvrij	2	1
Prenatale huisbezoeken	15	3 (peildatum 30 juni 2022)

Indicatoren 2023	Percentage jongeren dat rookt in 2021	Streefpercentage 2024
Het percentage jongeren in de 4 ^e klas dat wekelijks rookt (doelstelling van 7% in 2028)	15%	10%
	Percentage jongeren dat alcohol gebruikt in 2021	Streefpercentage 2024
Het percentage jongeren in de 4 ^e klas dat overmatig alcohol heeft gedronken	43%	30%

Opmerking: de cijfers hiervoor komen uit de extra afgenomen Gezondheidsmonitor Jeugd 2021 van de GGD.

3.3. Jeugdzorg

3.3.1. Jeugdhulp

Maatschappelijk effecten

- Jeugdigen groeien gezond en kansrijk op.
- Als er ondersteuning bij de opvoed- en opgroei problemen nodig is, is deze ondersteuning gericht op het versterken van de samenredzaamheid en de zelfregie van de jeugdige en het gezin. De jeugdige, gezin, netwerk als sociale omgeving worden actief betrokken bij het vinden van effectieve oplossingen.
- Zo thuis mogelijk veilig opgroeien en wonen.

Doelen

- Jongeren die begeleiding nodig hebben naar zelfredzaamheid een mogelijkheid bieden zich te vestigen in onze gemeente.
- We willen meer ondersteuning en begeleiding voor jongeren aanbieden in de basisondersteuning. Dit om duurdere geïndiceerde jeugdzorg te voorkomen.

Wat gaan we doen om de doelen te bereiken?

- De informatievoorziening aan ouders, kinderen en professionals is op orde door middel van het landelijke en regionale DigiPlein.

- In het kader van de transformatie Agenda Ontwikkelijn 2 Scheiden Zonder Schade. We hebben de mogelijkheid van een gemeentelijk scheidingsloket onderzocht.
- De lokale teams beschikken over kennis en competenties over relaties en scheidingen;
- Onderzoeken hoe regionaal de kennis en expertise omtrent scheidingsproblematiek gebundeld en eenvoudig bereikt kan worden.

Scheidingsproblematiek

Alle casemanagers zijn onlangs via JB Noord getraind in het onderwerp complexe scheiding. De invloed en impact bij kinderen en jeugdigen in relatie tot echt- en mogelijke vechtscheiding is groot. Er is sprake van bedreiging in de ontwikkeling van het kind en het niet veilig kunnen opgroeien. Eén van de speerpunten is om het Groninger Scheidingsmodel (GSM) regionaal en lokaal op te zetten en op de praktijk te toetsen aan de hand van de criteria 'scheiden en de kinderen dan?'.

Ondersteuner jeugd en gezin

Er is ingezet op een uitbreiding van de Ondersteuning Jeugd en Gezin bij de huisartsen in onze gemeente. In 2014 startte de eerste praktijkondersteuner jeugdhulp in de gemeente Het Hogeland in de praktijk van Louis Gussenhoven in Sauwerd. Deze ontwikkeling is onlangs beschreven in het eerste nummer van #GroningenGroeitop. Een reeks publicaties over succesvolle jeugdhulpverbeteringen in de provincie Groningen. Op basis van deze successen besloot de gemeente Het Hogeland deze inzet eind 2020/ begin 2021 uit te breiden naar vrijwel alle huisartsenpraktijken het Hogeland. De inzet varieert van 2 tot 8 uur per week, afhankelijk van de populatiekenmerken en voorkeuren van huisartsen zelf.

Een van de OJG's wordt door Accare geleverd, de overige door Molendrift. Meerwaarde van het werken met OJG's is dat veel zorgvrager eerder en beter worden opgepakt, waardoor de hulpverlening veelal sneller, eenvoudiger en tegen lagere kosten kan worden geboden. Gemiddeld stromen 20 nieuwe cliënten per maand binnen. Het percentage afgehandeld door de OJG's bedraagt in het Hogeland 49%.

Tabel 2. Overzicht vervolg afgeronde trajecten

	<i>Geen contact (meer) gekregen</i>	<i>Succesvol afgerond zonder verwijzing</i>	<i>Vervolghulp tot stand gekomen na overbruggingshulp</i>	<i>Vervolghulp tot stand gekomen na verwijzing</i>	<i>Anders</i>	<i>Totaal</i>
Jongens	7 (4%)	80 (47%)	23 (13%)	45 (26%)	17 (10%)	172 (100%)
Meisjes	9 (4%)	120 (52%)	23 (10%)	66 (28%)	15 (6%)	233 (100%)
Onbekend	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	1 (50%)	1 (50%)	2 (100%)
Totaal	16 (4%)	200 (49%)	46 (11%)	112 (28%)	33 (8%)	407 (100%)

Spoed voor jeugd

Als er vanwege de veiligheid van kinderen met spoed jeugdzorg moet worden ingezet, dan kan er gebruik worden gemaakt van de structuur 'Spoed voor Jeugd'. Hierin werken jeugdhulpaanbieders samen om bij een crisis de noodzakelijke zorg te bieden. Deze zorg kan bestaan uit ambulante zorg, opvang in een gezinshuis, pleeggezin of andere verblijfsvoorziening. 'Spoed voor Jeugd' is een verantwoordelijkheid van de Groninger gemeenten en is zowel in het vrijwillig als het gedwongen kader.

Doelen

- We willen bij spoed of crisis adequate jeugdhulp inzetten.
- We willen het aantal crisisplaatsingen verminderen

Wat gaan we doen om de doelen te bereiken?

- We blijven in samenwerking met de andere Groninger gemeenten de werkwijze 'Spoed voor Jeugd' continueren
- Binnen de structuur van Spoed voor Jeugd evalueren we crisisplaatsingen om crisissen te voorkomen.

Indicatoren

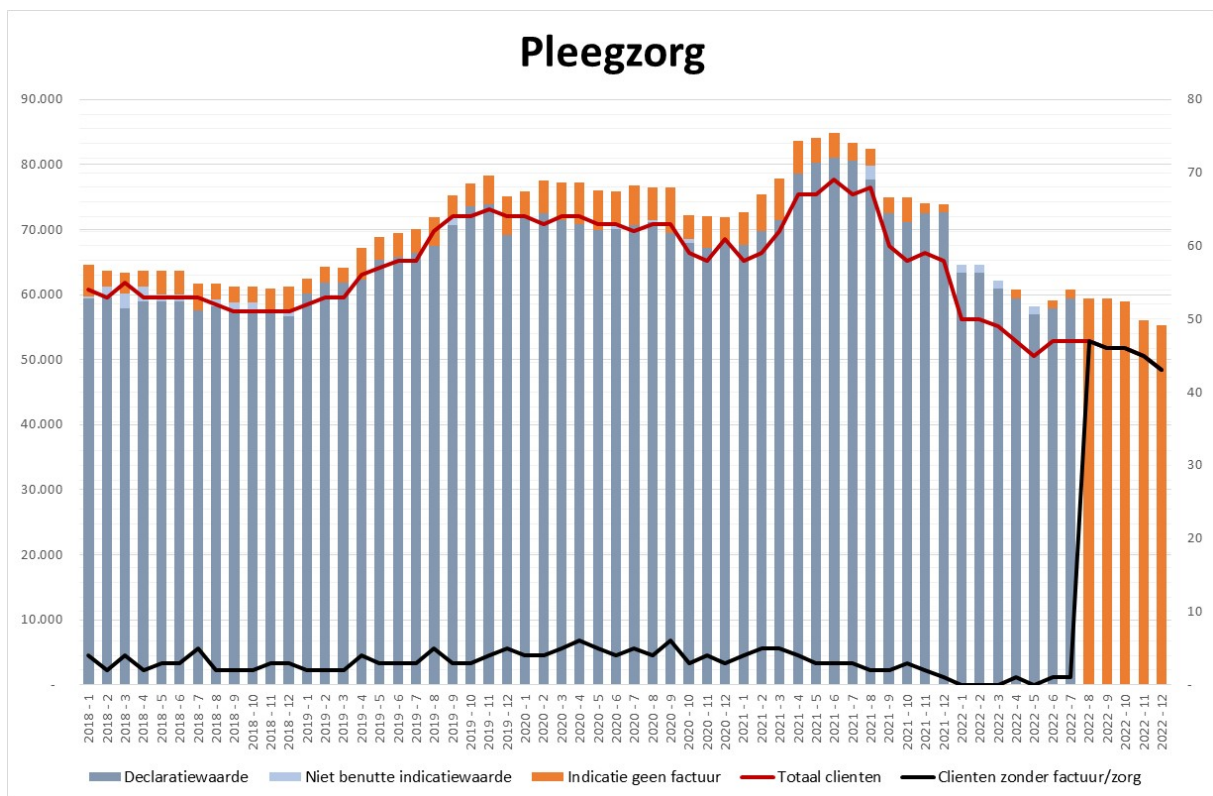
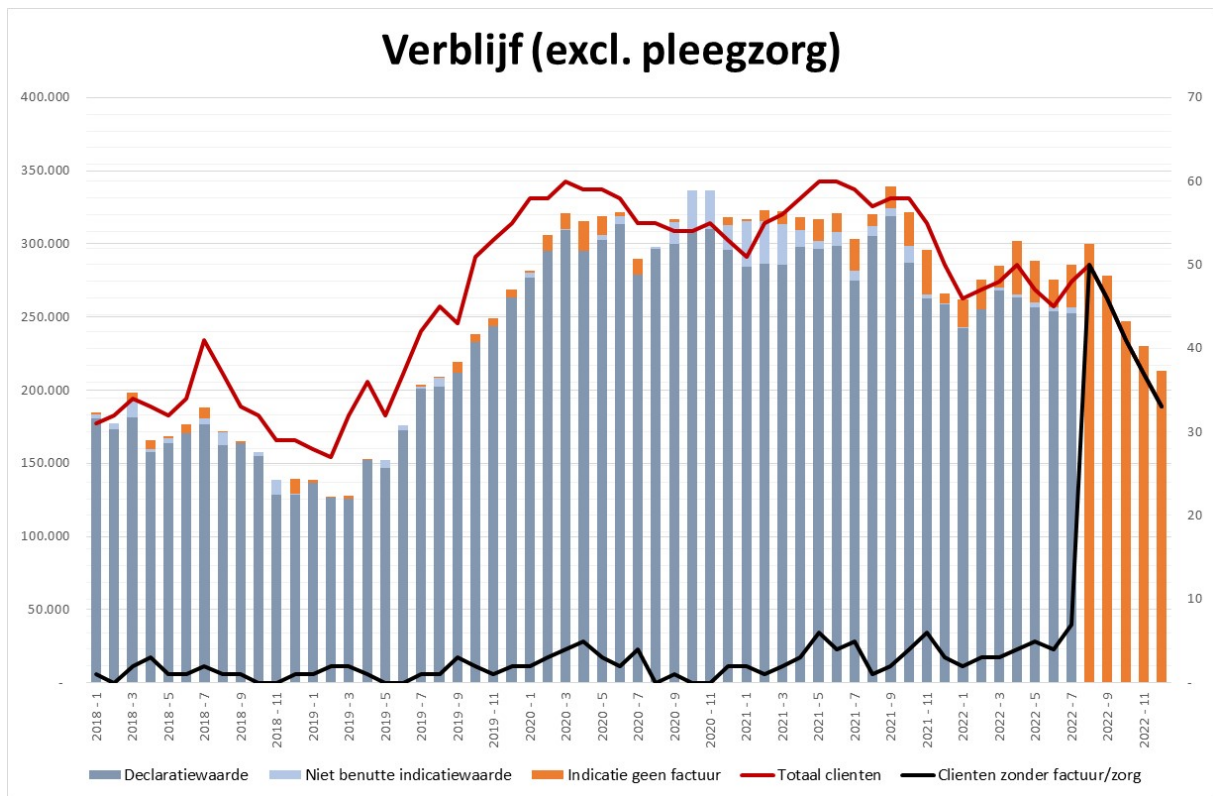
In onderstaande tabel staan voor Het Hogeland het aantal unieke jongeren dat in een jaar gebruik heeft gemaakt van 1 of meer crisishulpproducten. Huidige data is tot en met augustus voor zover facturatie bekend is.

jaar	Aantal crisisplaatsingen
2018	30
2019	35
2020	29
2021	30
2022	15

Naast de crisishulpproducten kennen we gezinsvervangend verblijf of verblijf met begeleiding/behandeling. Dit zijn uithuisplaatsingen die uiteenvallen in vrijwillig of gedwongen (in het kader van een ondertoezichtstelling). Bij gezinsvervangend verblijf – pleegouders of gezinshuizen – is vaak sprake van gezinsgerelateerde problematiek waardoor de jeugdige niet thuis kan wonen en bij verblijf met begeleiding of behandeling is vaak sprake van eigen problematiek van de jeugdige.

Bij een uithuisplaatsing wordt per casus beoordeeld of er een mogelijkheid is om een jeugdige te plaatsen in een pleeggezin, gezinshuis of verblijfslocaties in de buurt van het biologische gezin. Het is echter niet altijd in het belang van het kind in verband met de veiligheid om in de buurt te plaatsen. De jeugdigen die uit huis geplaatst worden, worden daarom niet altijd in Het Hogeland geplaatst en andersom worden er om diezelfde reden jeugdige vanuit buiten onze gemeente in een pleeggezin/gezinshuis/verblijfslocatie binnen Het Hogeland geplaatst. Voorzieningen voor verblijf met begeleiding of behandeling zijn vaak schaars en niet per gemeente ingericht. Deze voorzieningen bestaan in de regio of – bij zeer specialistische voorzieningen – bovenregionaal.

Met name bij complexe casuïstiek kan het moeilijk zijn om een geschikte plek te vinden. Met name voor jeugdigen met een verstandelijke beperking en bijkomende problematiek is in Noord-Nederland sprake van een knelpunt in beschikbaarheid. Daarnaast heeft plaatsingsproblematiek niet per definitie met het aanbod (aantal plekken) te maken.

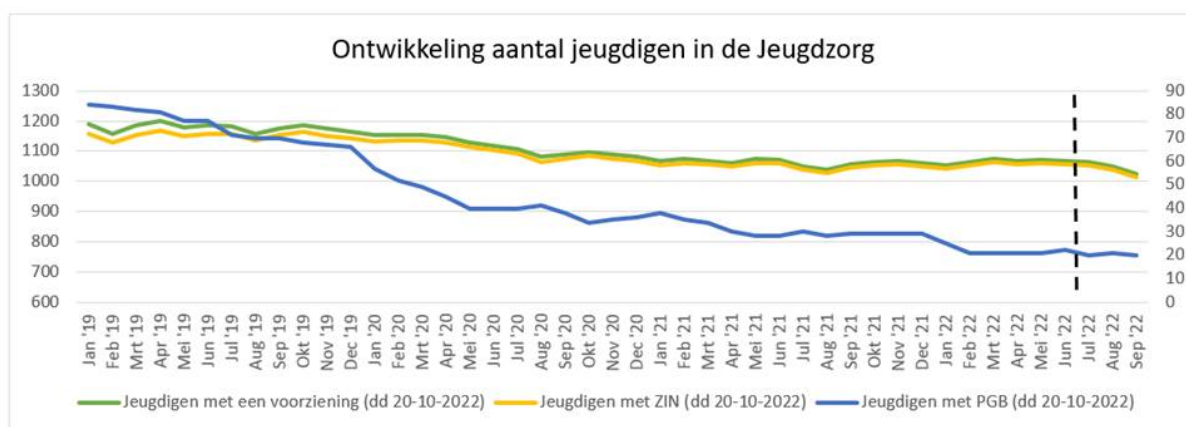
3.3.2. Aantal Jeugdhulpgebruikers

Op basis van de registraties uit de systemen is onderstaande grafiek met het aantal jeugdigen met een maatwerkvoorziening, naar de stand van medio oktober 2022, geactualiseerd.

Tot en met de zomer 2021 is een daling waarneembaar in het aantal cliënten. De lichte stijging in de tweede helft van 2021 leidt tot een cliëntenaantal van 1.089. In april, mei en juni 2022 is het cliëntenaantal 1069. Dit aantal komt overeen met het aantal jeugdigen dat eind 2020 een maatwerkvoorziening had.

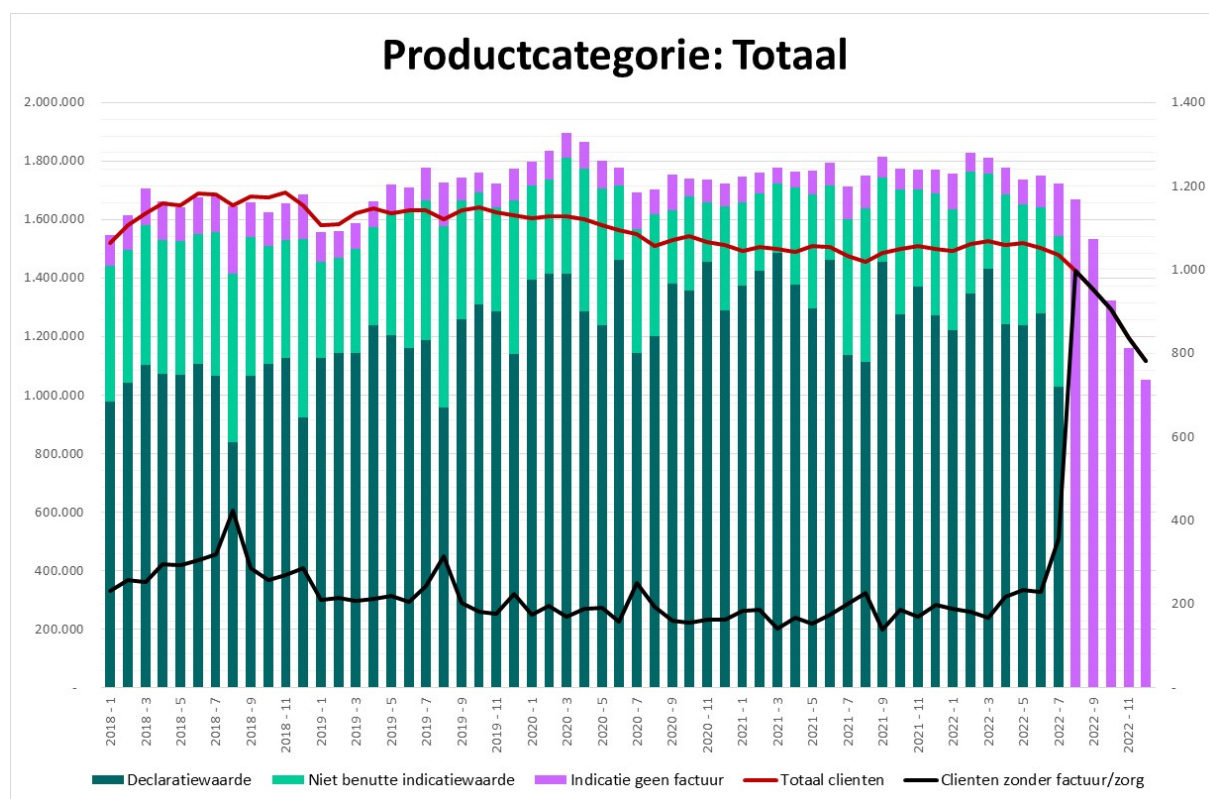
Het administratieve proces van het verwerken van indicaties die niet via het sociale team van Het Hogeland lopen kent een zogeheten na-ijl in de registratie van de voorzieningen. De gegevens tot de zwarte stippellijn zijn naar verwachting compleet. Uit vergelijking van cijfers die gehanteerd zijn in de vorige rapportage is te verwachten dat de aantallen voor de stippellijn nog beperkt zullen veranderen.

Opgemerkt wordt dat deze ontwikkeling niets zegt over de eventuele ontwikkeling in de zwaarte van de zorgvraag (type product en omvang van de indicaties in euro's) en de verzilvering.

3.3.3. Ontwikkelingen per productcategorie jeugdhulp

In onderstaande tabel ziet u het totaal van de ontwikkeling van de indicatiewaarde van de jeugdhulp. De opbouw van het totaal is de optelsom van de grafieken in de bijlage. Hierin hebben we in beeld gebracht hoe de ontwikkeling per productcategorie is.

Op basis van bovenstaande grafiek blijkt dat de ontwikkeling van de indicatiewaarde over 2022 aan relatief weinig verandering onderhevig is. De declaratie waarde schommelt wel over de maanden.

3.3.4. Financiën Jeugdzorg

Ten behoeve van de najaarsnota 2022 is in het vierde kwartaal een prognose gemaakt voor de zorgkosten. Deze kwam uit op een totaalbedrag van € 17.991.000. Ten opzichte van de begroting vallen de kosten naar verwachting € 508.000 lager uit. De volgende productcategorieën vallen op. In de productcategorie 'Dagbesteding' en 'Specifieke doelgroepen' zien we een stijging van de kosten. Voor de productcategorie 'verblijf' zien we een daling.

Eenmalige Compensatie Voogdij

Het ministerie van VWS heeft in 2022 een compensatieregeling geopend voor gemeenten waarvan de kosten voogdij in 2020 en 2021 significant hoger zijn geweest dan waar in het budget rekening mee is gehouden.

Deze eenmalige compensatieregeling is het gevolg van de wijziging in de financieringssysteem en wijzigingen als gevolg van het woonplaatsbeginsel.

De aanvraag van Het Hogeland is onlangs goedgekeurd door het ministerie van VWS. Er van uitgaande dat VWS alle aanvragen tijdig weet te beoordelen zal naar verwachting in de decembercirculaire bekend worden voor welk bedrag Het Hogeland gecompenseerd wordt. Aangezien het macrobudget is gelimiteerd op 30 miljoen is het aandeel dat Het Hogeland kan ontvangen afhankelijk van de totale omvang van aanvragen van alle Nederlandse gemeenten.

Voorzichtigheidshalve hebben we in de decembercirculaire nog geen bedrag meegenomen. Het financiële voordeel zal verwerkt worden in het jaarresultaat over 2022.

3.4. Wet Maatschappelijke Ondersteuning

Maatschappelijke effect

- Het maatschappelijk effect van de Wmo is 'meedoen'. De Wmo moet ervoor zorgen dat mensen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen en kunnen meedoen in de samenleving. Al of niet geholpen door vrienden, familie of bekenden. Als dat niet lukt, biedt de gemeente ondersteuning.

Toelichting:

De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) bedoeld voor alle mensen die niet meer op eigen kracht zelfstandig kunnen functioneren, ook niet met behulp van familie, burens en vrienden. De Wmo verplicht de gemeente in die gevallen om bij te springen en te zorgen voor de nodige ondersteuning om zelfstandig te kunnen blijven wonen en mee te doen in de maatschappij. Dit kan onder andere in de vorm van het bieden van hulp bij het schoon en leefbaar houden van het huis, woningaanpassingen, regelen van vervoer in de regio, organiseren van dagbesteding en nog veel meer.

3.4.1. Beschermd Wonen

Samen met de andere Groninger gemeenten hebben we de volgende ambitie voor beschermd Wonen en Opvang: *'Samen iedereen in staat stellen de eigen regie te voeren in het licht van de (sociale, fysieke en emotionele) uitdagingen van het leven.'*

Hiermee bedoelen we dat de inwoner centraal staat. De inwoner is zelf eigenaar van het ondersteuningsplan en het proces van herstel. We zetten in op begeleiding op maat en directe verbondenheid met de samenleving. Hiervoor ondersteunen we inwoners in het proces naar zelfredzaamheid en participatie in de vertrouwde woonomgeving. Daarbij werken we aan omslag van beschermd wonen in een instelling naar beschermd thuis. De ondersteuning is zoveel mogelijk voorliggend en lokaal, tenzij de problematiek dusdanig is dat specialistische ondersteuning niet lokaal georganiseerd kan worden.

Transformatie van Beschermd Wonen

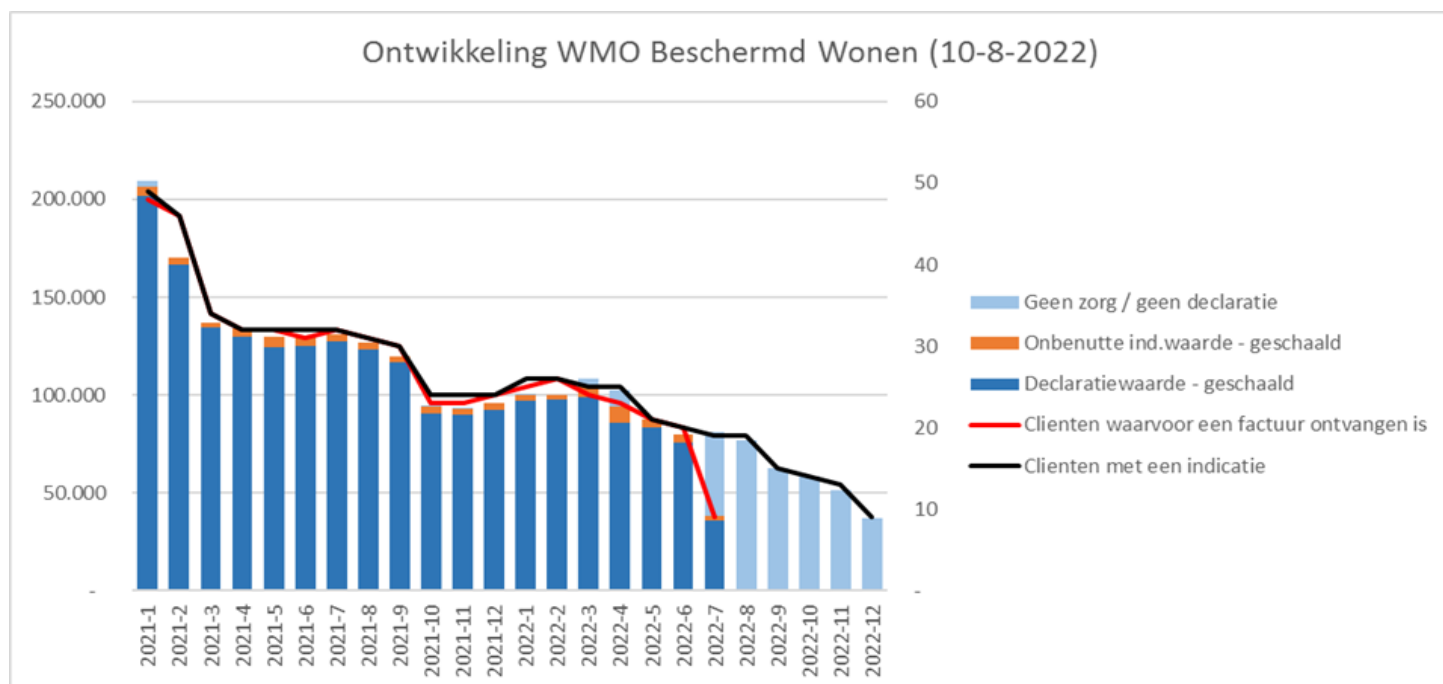
- Samen met de inwoners, aanbieders en de gemeenten transformeren we van Beschermd Wonen (intramuraal) naar beschermd thuis (extramuraal).
- We zorgen ervoor dat de ondersteuning betaalbaar blijft en streven ernaar om dit te doen met de middelen die hiervoor beschikbaar worden gesteld door het Rijk.
- Binnen de regio wordt met pilots geëxperimenteerd naar tussenvoorzieningen. Resultaten worden gedeeld en successen kunnen worden overgenomen. Binnen Het Hogeland is het woonleerwerktraject een voorbeeld van een pilot.
- Samenwerking met zorgaanbieders en woningcorporaties aan huisvesting bij uitstroom. We beogen dat inwoners daadwerkelijk kunnen uitstromen wanneer zij daaraantoe zijn. We dragen hierdoor bij aan het proces van herstel en voorkomen onnodig lange indicaties.
- Het kabinet heeft besloten dat de implementatie van het woonplaatsbeginsel en daarmee het verdeelmodel per 2024 een doorgang moet vinden. Vanuit de centrumgemeente worden de landelijke ontwikkelingen ten aanzien van het financieel verdeelmodel en het woonplaatsbeginsel op de voet gevolgd en waar nodig invloed uitgeoefend.

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken?

- Om deze doelen te bereiken werken we aan de transformatiedoelen. In de voorbereidingen voor de nieuwe inkoop van beschermd wonen per 1 januari 2023 worden extra mogelijkheden gecreëerd om samen met inwoners, aanbieders en gemeente te transformeren. Een transformatie is ook essentieel om goede zorg in de toekomst te kunnen blijven financieren binnen het beschikbare budget vanuit het Rijk.

Indicatoren

- Aantal inwoners dat uitstroomt n.a.v. het convenant uitstroom Beschermd Wonen en Opvang.
- Aantal inwoners dat gebruik maakt van beschermd wonen

- De bovenstaande grafiek geeft de uitgaven (ZIN) weer. De ondersteuningsvraag binnen beschermd wonen is veelal complexer en intensiever dan andere Wmo ondersteuning. Binnen Het Hogeland zijn hier relatief weinig aanbieders voor. Daarom verhuist een inwoner soms naar een andere gemeente (veelal binnen de provincie Groningen) voor geschikte ondersteuning. Inwoners die naar een andere gemeente verhuizen doen geen direct beroep op de financiën van Het Hogeland en is daarom niet terug te zien in de grafiek. Anderzijds komt het ook voor dat inwoners vanuit een andere gemeente naar Het Hogeland verhuizen. Zij doen wel een beroep op onze financiën en zijn daarom ook terug te zien in de grafiek.
- Uit de grafiek blijkt dat het aantal cliënten en de uitgaven licht dalen. We verklaren dit deels door de toegang naar de Wlz. Inwoners stromen nog steeds uit van de Wmo naar de Wlz. Ook doen mensen eerder een aanvraag bij de Wlz, waar eerst een aanvraag bij de Wmo werd gedaan. De stijging van Thuisplus is deels te verklaren door een uitbreiding van aanbieders. Deze beweging is in lijn met de landelijke lijn om zo lang mogelijk zelfstandig te blijven wonen. We verwachten dat in 2023 de samenstelling van de type indicaties veranderd als gevolg van de nieuwe inkoop.
- Onderstaande tabel geeft het aantal indicaties op 11 augustus 2022 weer. De indicatie activering en participatie en vervoer worden altijd aanvullend op een beschermd wonen product, dus nooit zelfstandig, geïndiceerd.

Type indicaties per voorziening beschermd wonen	Aantal unieke personen	
	1 Maart 2022	1 Augustus 2022
Verblijf met 24-uurs toezicht	4	1
Verblijf met toezicht nabij en afroep	23	15
Thuis plus	3	9
Aantal indicaties activering en participatie bij verblijf	14	8
Aantal indicaties activering participatie Thuis Plus	1	8
Vervoer indicaties thuis plus	0	1
Vervoer indicaties verblijf	1	0

3.4.2. Individuele begeleiding en dagbesteding

Maatschappelijk effect

- Door het bieden van individuele begeleiding en dagbesteding doen inwoners mee in de samenleving.

Doelen

- Het doel van individuele begeleiding en dagbesteding is het stabiel houden, ontwikkelen en/of vergroten van vaardigheden van inwoners op het gebied van zelfredzaamheid en participatie, dagstructuur en –ritme.
- Doel van kortdurend verblijf is het ontlasten van de mantelzorger.

Wat gaan we doen om de doelen te bereiken?

- Passende ondersteuning bieden aan onze inwoners in de vorm van begeleiding, dagbesteding en kortdurend verblijf.

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken?

- Samen met aanbieders gaan we gebiedsgericht werken aan transformatiedoelen op het gebied van innovatie, samenwerken, digitalisering en eHealth. Hiermee willen we onze inwoners nog beter We blijven monitoren op de inzet en resultaat van de begeleiding. Dit doen we door (tussentijdse) evaluaties tussen inwoner en Wmo-consulent. We doen dit bij zorgaanbieders door de inzet van contractmanagers en toezichthouders. Verder ondersteunen wij inwoners bij hun zelfredzaamheid en participatie

Indicatoren

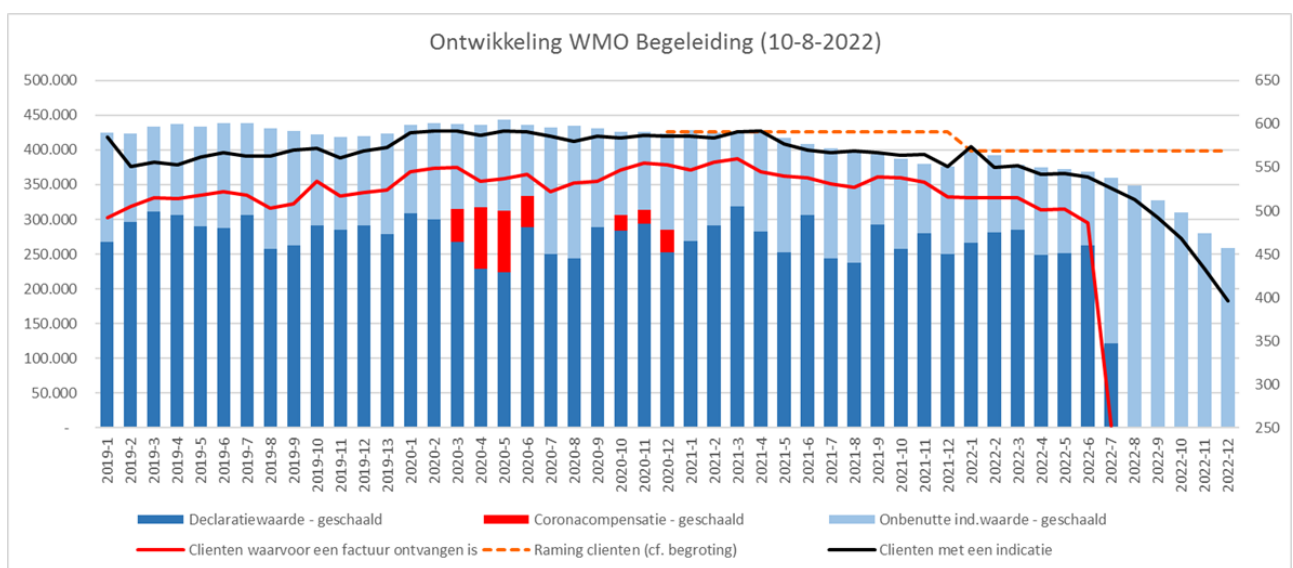
- In onderstaande tabel lees je het aantal personen met een indicatie.
- De gemeente heeft sinds 1-1-2022 met 37 zorgaanbieders een contract afgesloten. Ook zijn er nog een groot aantal zorgaanbieders waar inwoners middels een persoonsgebonden budget (PGB) zelf een overeenkomst voor ondersteuning mee hebben afgesloten.

	Peilmoment: 1 maart 2022	Peilmoment: 1 aug. 2022
Aantal personen met een indicatie voor individuele begeleiding	586	535
Aantal personen met een indicatie voor dagbesteding	263	254
Aantal personen met een indicatie voor vervoer naar dagbestedingslocatie	67	67
Begeleiding zintuiglijke beperking	6	7

Aantal indicatie voor kortdurend verblijf	0	2
Verhouding Zorg in Natura en PGB	71% / 29%	72% / 28%
Aantal gecontracteerde zorgaanbieders voor	37	37

In onderstaande grafiek is de ontwikkeling van het aantal cliënten en de kosten voor begeleiding ZIN weergegeven. Aan de hand van deze cijfers kan *geen* uitspraak worden gedaan over passende ondersteuning waarmee inwoners hun zelfredzaamheid en participatie verbeteren. Immers: deze cijfers gaan puur over de cijfermatige totaalregistratie en niet over de kwaliteit van de individuele begeleiding aan de cliënt.

Wel kan worden geconcludeerd dat het aantal cliënten met Wmo-begeleiding licht daalt. Ook zijn de uitgaven van kwartaal tot kwartaal licht gedaald. De licht blauwe staven (wat gedeclareerd kan worden als alle geïndiceerde ondersteuning daadwerkelijk plaatsvindt) worden daarbij, ondanks de indexatie van de tarieven, ook niet significant hoger. We blijven deze trend het komende jaar volgen.

Onderdeel	Realisatie 2021	Begroting 2022	Prognose 2022
BG - ZIN	€ 3.308.000	€ 3.929.000	€ 3.498.000
BG - PGB	€ 2.164.000	€ 2.690.000	€ 1.632.000
WMO Begeleiding	€ 5.472.000	€ 6.619.000	€ 5.130.000

3.4.3. EHealth

Maatschappelijk effect

Door de inzet van EHealth kunnen ouderen, langdurig zieken en mensen met een beperking langer thuisblijven.

Toelichting:

EHealth gaat over digitale toepassingen in de zorg: het gebruik van informatie- en communicatietechnologie ter ondersteuning of verbetering van de gezondheid en de gezondheidszorg

Doelen

- Bevorderen en vereenvoudigen zorg op afstand, voorkomen van vereenzaming en beperken van vervoerskosten.
- Bevorderen van leefbaarheid en vermindering zorgdruk.

Wat gaan we doen om de doelen te bereiken?

- Inventariseren welke bestaande projecten en initiatieven er zijn die bijdragen aan de strategische doelen van de gemeente. Een onderdeel van de inventarisatie is inzicht krijgen in het opschalen van succesvolle projecten en initiatieven.
- Afhankelijk van de uitkomst van de aanvraag bij het Nationaal Programma Groningen wordt samen met de betrokken partners in 2022 een pilot EHealth voorbereid en gestart met de uitvoering.

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken?

- Ten opzichte van de 1^e monitor van dit jaar zijn er geen ontwikkelingen te melden.

3.4.4. Mantelzorg

Maatschappelijk effect

- Het ondersteunen van mantelzorgers zodat zij op hun eigen manier en onverplicht zorg verlenen aan hun naaste. Daarmee wordt voorkomen dat mantelzorgers uitvallen en er een beroep op de reguliere zorg moet worden gedaan.

Toelichting:

Mantelzorgers hebben een steeds belangrijkere rol in de zorg en ondersteuning van onze inwoners. We zijn als gemeente verantwoordelijk voor de ondersteuning en de waardering van mantelzorgers. Dit doen we door zowel algemene voorzieningen, zoals het Steunpunt Mantelzorg Het Hogeland, als maatwerkvoorzieningen aan te bieden. Doel is dat mantelzorgers op hun eigen wijze en onverplicht zorg kunnen verlenen. Dat is een voorwaarde om overbelasting te voorkomen.

Mantelzorgondersteuning is onderdeel van de basisondersteuning die wordt uitgevoerd door Mensenwerk Hogeland.

Doel

- We willen (jonge) mantelzorgers zo goed mogelijk ondersteunen bij hun zorgtaken.

Wat gaan we doen om de doelen te bereiken?

- Het vinden (herkennen) van mantelzorgers door partners en het voorliggend veld en verbinden naar de juiste ondersteuning.
- Het versterken en verlichten van mantelzorgers door: informatie en advies, contact met andere mantelzorgers (o.a. dag v/d Mantelzorg), respijtzorg, praktische hulp, onkostenvergoeding en educatie.
- Het waarderen van mantelzorgers.

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken?

In 2022 heeft Mensenwerk Hogeland mantelzorger ondersteunt (informatie en advies, contact met andere mantelzorgers, respijtzorg, praktische hulp, onkostenvergoeding en educatie).

Indicatoren

1.029 mantelzorgers geregistreerd bij het Steunpunt Mantelzorg (2021)

Het aantal geregistreerde mantelzorgers van dit jaar is pas na het compliment helder, dan schrijven nog niet geregistreerde mantelzorgers zich in.

Financiën

Onderdeel	Realisatie 2021	Begroting 2022	Prognose 2022
Mantelzorg	€ 85.000	€ 120.500	€ 93.000

3.4.5. Huishoudelijke Ondersteuning

Maatschappelijk effect

- Ondersteunen van inwoners die door een ongeval, ziekte of andere (fysieke) beperking niet meer in staat zijn om hun huishouden zelf te doen. Met behulp van huishoudelijke ondersteuning kunnen inwoners zelfstandig blijven wonen en meedoen in de maatschappij

Doelen

- Het bevorderen van de zelfredzaamheid en/of participatie van de inwoner/mantelzorger.
- Beheersen van de kosten huishoudelijke ondersteuning.
- Continuïteit van de inzet van huishoudelijke ondersteuning

Wat gaan we doen om de doelen te bereiken?

- Uitvoeren van de convenanten 2022-2024
- We zetten de interventie Herstelgerichte Hulp in

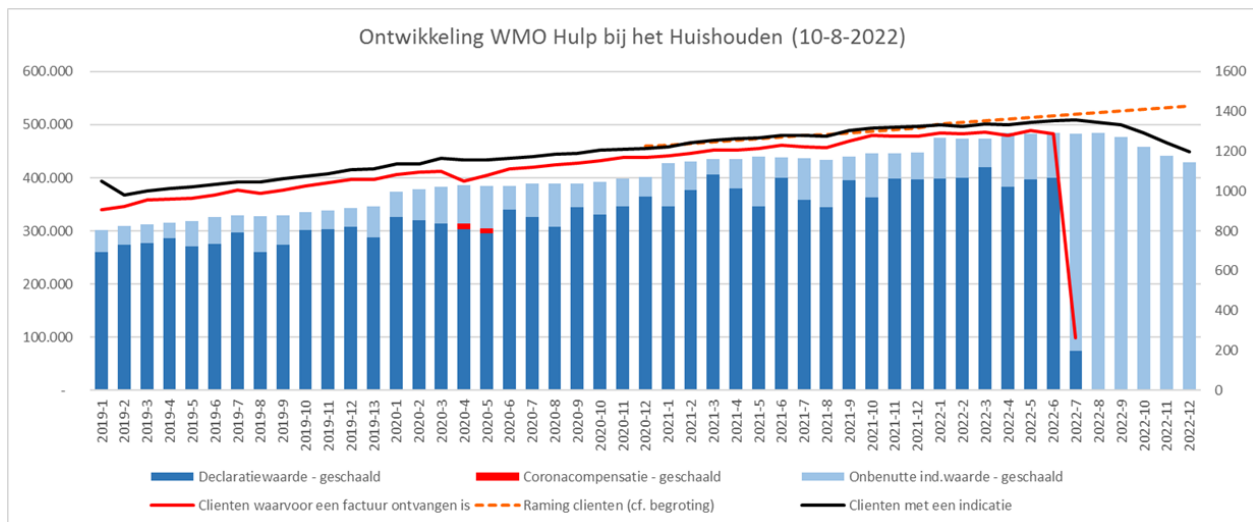
Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken?

- In het eerste half jaar van 2022 zijn er voorbereidingen getroffen om met Herstelgerichte Hulp van start te kunnen. We zijn hiermee gestart vanaf 1 augustus 2022.
- Er zijn gesprekken gevoerd met de aanbieders van huishoudelijke ondersteuning om personeel te werven en de bezetting op peil te houden, ook in de zomerperiode.

Financiën

In onderstaande grafiek staan de ontwikkelingen weergegeven met betrekking tot de hulp bij het huishouden. Nadere analyse laat zien dat de aantallen cliënten die huishoudelijke ondersteuning via Zorg in natura krijgen, lager zijn dan waar we in de begroting 2022 vanuit zijn gegaan. De indicatie waarde ligt ook lager dan begroot voor 2022 en ook lager dan de werkelijke indicatie waarde van 2021. Dus ondanks de stijging van de tarieven, is de prognose dat we lager uitkomen dan begroot. De prognose voor 2022 wordt bijgesteld naar € 5.051.000 (dus € 222.000 lager). We verwerken dit in de reguliere P&C-cyclus.

Bij de huishoudelijk ondersteuning via PGB zien we hetzelfde beeld. In de begroting 2022 is € 208.000 geraamd. Prognose is € 169.000. Dit wordt veroorzaakt door een sterkere afname van aantal PGB's. Minder PGB's dan waar we in de begroting mee hebben gerekend. Voor 2022 reken we nu met een gemiddelde van 67 PGB-houders.

Onderdeel	Realisatie 2021	Begroot 2022	Prognose 2022
HO - ZIN	€ 4.547.000	€ 5.273.000	€ 5.051.000
HO - PGB	€ 195.000	€ 208.000	€ 169.000
Huishoudelijke ondersteuning	€ 4.742.000	€ 5.481.000	€ 5.220.000

3.4.6. Hulpmiddelen en trapliften

Maatschappelijk effect

- Inwoners kunnen zolang mogelijk zelfstandig (blijven) wonen en meedoen in de maatschappij.

Doel

- Het verstrekken van hulpmiddelen en trapliften.

Wat gaan we doen om dit doel te bereiken?

- Op basis van een goede indicatiestelling tijdig verstrekken van hulpmiddelen en trapliften aan de inwoners die hiervoor in aanmerking komen.

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken?

- Voor zowel hulpmiddelen als trapliften hebben we een langdurig contract afgesloten met de aanbieders. Deze contracten lopen nog tot 2024. We zien door een toename van complexere problematiek ook een toename van het aantal duurdere hulpmiddelen. De oorzaken zijn vooral te vinden in de vergrijzing en het langer zelfstandig thuis wonen. We blijven met onze leveranciers in gesprek of onze langlopende afspraken ook in de nabije toekomst blijven voldoen.

Door krapte op de arbeidsmarkt en langere levertijden van hulpmiddelen/grondstoffen zien we de wachttijden toenemen.

In het eerste half jaar van 2022 is een tussentijdse prijsstijging geweest bij de leverancier.

Financiën

Onderdeel	Realisatie 2021	Begroot 2022	Prognose 2022
Hulpmiddelen en trapliften	€ 1.239.000	€ 1.241.000	€ 1.170.000

De raming voor 2022 is neerwaarts bijgesteld. De raming is gebaseerd op de maandelijkse factuur een aanvullende productafname. Voor de daling t.o.v. 2021 en de begroting 2022 is nog geen eenduidige verklaring gevonden.

3.4.7. Publiek vervoer

Maatschappelijk effect

- Betere bereikbaarheid en instandhouding leefbaarheid voor de inwoners van Het Hogeland. Vervoersvoorzieningen worden verstrekt zodat burgers (weer) in staat worden gesteld om zich te verplaatsen en zo kunnen deelnemen aan de samenleving.

Doelen

- De verbetering van vervoer door het "verslimmen" van vervoerstromen.
- Het bevorderen van de integratie van vervoerstromen.

Wat gaan we doen om de doelen te bereiken?

- Meer inzicht krijgen in de vervoersstromen door middel van het dashboard Publiek Vervoer.
- Bevorderen inzet van OV-ambassadeurs.
- Participatie in het landelijk MaaS (Mobility as a Service) traject in het kader van de pilot Groningen-Drenthe

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken?

- Binnen het perceel Noord-Groningen werken we met de organisatie Publiek Vervoer en de ministeries van I&W en VWS samen aan de doorontwikkeling van vervoer in ruraal gebied en meer specifiek de integratie van vervoerstromen. Hiertoe volgen we actief de ontwikkelingen MaaS-applicaties en de trajecten rondom de OV-ambassadeurs.

Financiën

Onderdeel	Realisatie 2021	Begroot 2022	Prognose 2022
Publiek vervoer	€ 1.063.000	€ 1.118.500	€ 1.000.000

3.5. Participatiewet

Maatschappelijk effecten

- Meer inwoners doen actief mee in de samenleving door onder meer (gesubsidieerde werken of vrijwilligerswerk
- Geen inwoner mag door armoede buiten de boot vallen

Maatschappelijke activiteit vergroot sociale steun, met een positief effect op gezondheid. Participatie heeft verschillende effecten op individueel en maatschappelijk niveau (zoals zingeving en sociale cohesie).

3.5.1. Statushouders

Maatschappelijk effect

Statushouders doen binnen de eigen mogelijkheden actief mee in de Nederlandse samenleving door middel van betaald werk, vrijwilligerswerk of een andere vorm van dagbesteding. Statushouders zijn daardoor zoveel mogelijk financieel onafhankelijk.

Doelen

- Statushouders zijn zoveel mogelijk zelfredzaam, ook op financieel gebied. Zij kunnen zich praktisch gezien redden in de Nederlandse maatschappij en kunnen hun financiën beheren.
- Statushouders beheersen zo veel mogelijk de Nederlandse taal en maatschappij en behalen hun inburgeringsdiploma.
- Gemeente spant zich samen met de corporaties maximaal in om te voldoen aan de taakstelling huisvesting vergunninghouders door actief te zoeken naar huisvesting voor gekoppelde statushouders.

Wat gaan we doen om de doelen te bereiken?

- Gemeente spant zich maximaal in om te voldoen aan de taakstelling huisvesting vergunninghouders door actief te zoeken naar huisvesting voor gekoppelde statushouders.
- Alle statushouders krijgen ondersteuning bij de uitkeringsaanvraag en de aanvraag van alle passende minimavoorzieningen en toeslagen waar ze recht op hebben.
- Alle statushouders krijgen uiterlijk binnen 4 weken na inschrijving in de BRP een brede intake, indien mogelijk al op het AZC.
- Alle statushouders hebben ondersteuning gekregen bij het tekenen van de huurovereenkomst en het inrichten van de woning en hebben kennisgemaakt in de buurt.
- Alle statushouders ontvangen uiterlijk binnen 10 weken na inschrijving in de BRP een PIP
- Alle statushouders waarvoor dit verplicht is worden de eerste 6 maanden na huisvesting financieel ontzorgd.
- Alle inburgeringsplichtige statushouders ontvangen tijdig een passend inburgeringsaanbod (leerroute, KNM en MAP) aangeboden.
- Alle inburgeringsplichtige statushouders en gezins- en overige migranten ondertekenen de participatieverklaring binnen de voor hen geldende termijn.
- Met alle statushouders wordt minimaal 2x per jaar een uitgebreid voortgangsgesprek gericht op inburgering en participatie gehouden.
- Zoveel mogelijk van de statushouders zijn in staat om hun financiën zelf te beheren zodra de doorbetaling van vaste lasten (het financieel ontzorgen) stopt. Op basis van de huidige groep is de verwachting dat dit 80% zal zijn. De resterende groep (naar verwachting 20%) wordt op een passende manier ondersteund bij de financiën.
- Alle statushouders worden ondersteund bij het vinden van betaald werk, vrijwilligerswerk, stage, een werkervaringsplek, een leerwerktraject of een opleiding, zodat zij binnen hun eigen mogelijkheden actief kunnen zijn

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken?

- Vanaf 1 januari 2022 is de nieuwe Wet Inburgering van kracht. Vanaf dat moment geldt ook het beleidskader 'Statushouders in Het Hogeland', waarin bovenstaande doelen zijn geformuleerd. Vanaf 1 januari 2022 wordt er dus gewerkt aan bovenstaande doelen. Er wordt nog verder gewerkt aan de implementatie van dit beleid en het meten ervan, in de toekomst zal hierdoor beter gemonitord kunnen worden.
- Binnen de nieuwe wet en het beleidskader zit onderscheid tussen statushouders die nog onder de oude wet vallen en die onder de nieuwe wet vallen. In 2022 zijn er 16 (stand van 25 augustus 2022) statushouders gehuisvest die onder de nieuwe wet valt en waarvoor alle

bovenstaande doelen gelden. Omdat veel van de doelen pas kunnen worden gerealiseerd na een langere periode kunnen hierover nog niet alle resultaat worden beschreven.

Periode	Taakstelling	Realisatie huisvesting
1e helft 2022	27 + 9 achterstand = 36	22
2e helft 2022 (tot 1 sept)	37 + 14 achterstand = 51	8

Waarvan onder oude wet	Waarvan onder nieuwe wet
14 (betreft 4 gezinnen)	16 (betreft 5 gezinnen)

Begin september 2022 hebben de werkcoaches van Team Statushouders 119 statushouders in actieve begeleiding. In totaal is de groep statushouders ongeveer 350.

- Alle genoemde statushouders hebben ondersteuning gekregen bij de uitkeringsaanvraag en de aanvraag van alle passende minimavoorzieningen en toeslagen waar ze recht op hebben.
- 5 statushouders die vanaf 1 januari zijn gehuisvest hebben al op het AZC een brede intake gekregen (1 gezinsmigrant en 2 x een echtpaar). De gezinsmigrant heeft thuis een brede intake gehad en de 2 echtparen op het AZC.
- Alle genoemde statushouders hebben ondersteuning gekregen bij het tekenen van de huurovereenkomst en het inrichten van de woning en hebben kennisgemaakt in de buurt.
- Er zijn nog geen statushouders die een PIP hebben ontvangen omdat dit alleen geldt voor statushouders vanaf 1 januari gehuisvest en deze fase nog volgt.
- De inburgeringsplichtige statushouders hebben nog geen passend inburgeringsaanbod (leerroute, KNM en MAP). Dit volgt op korte termijn zodra de het niveau is bepaald in het PIP.
- Bij 3 analfabeten konden wij geen Leerbaarheidstoets (LBT) afnemen. Sinds medio augustus hebben wij laptops ontvangen met een touchscreen voor het afnemen van de LBT bij de analfabeten. Er wordt een datum gepland voor het afnemen van de LBT. Bij de andere 2 statushouders wordt er ook een datum ingepland (Zijn sinds kort gehuisvest). Zodra de uitslag bekend is kan er een PIP opgemaakt worden.
- Alle statushouders waarvoor dit verplicht is ontvangen ondersteuning zodat zij financieel ontzorgd worden.
- Vluchtelingenwerk Noord-Nederland verzorgt vanaf 1 januari 2022 de PVT in Het Hogeland. 38 bestaande statushouders dienen het PVT nog te volgen. Dit betreft overgenomen statushouders van de vorige aanbieder MJD. Ook de in 2022 gehuisveste statushouders dienen de PVT te volgen. In juli is door de eerste groep statushouders het PVT gevolgd en ondertekend.
- Er zijn nog geen voortgangsgesprekken gevoerd omdat deze fase nog volgt.
- Er zijn nog geen resultaten over de financiële zelfredzaamheid omdat dit vanaf 6 maanden na huisvesting van statushouders die onder de nieuwe wet vallen pas kan worden gemeten.
- Financieel kan nog geen beeld worden geschetst omdat nog maar een deel van de doelstellingen van het nieuwe beleid kon worden uitgevoerd, dit volgt in een latere monitor.

3.5.2. Schuldhulpverlening

Maatschappelijk effect

- Door preventie en vroeg signalering van schulden en professionele hulp wordt voorkomen dat schulden problematisch worden waardoor mensen vastlopen in de samenleving.

Toelichting

Preventie is gericht op het voorkomen dat inwoners financiële verplichtingen aangaan die zij niet kunnen nakomen. Door voorlichting, adviesgesprekken, workshops en cursussen te geven wordt voorkomen dat inwoners een beroep moeten doen op een vorm van schuldhulpverlening door Volkskredietbank of Gemeentelijke Kredietbank. Daarnaast worden in convenanten met schuldeisers samenwerkingsafspraken gemaakt over vroeg signalering. Doel hiervan is om financiële problemen in een zo vroeg mogelijk stadium aan te pakken en te voorkomen dat de schuldsituatie escaleert.

De professionele schuldhulpverlening is voor onze gemeente ondergebracht bij de Volkskredietbank (VKB) in Appingedam en bij Gemeentelijke Kredietbank (GKB) in Groningen. Beide banken voeren voor inwoners onder andere het budgetbeheer, schuldregeling en schuldsanering uit. Daarnaast worden leningen verstrekt aan inwoners.

Doel

- Aanpak van schulden in een vroegtijdig stadium en professionele schuldhulpverlening voor inwoners van de gemeente met problematische schulden.
- Meer aandacht voor vroeg signalering
- Extra aandacht voor inwoners die door de energiecrisis in de financiële problemen komen.
- Extra aandacht voor ondernemers die door de coronamaatregelen en energiecrisis in de problemen zijn gekomen.

Wat gaan we doen om de doelen te bereiken?

- Uitvoeren professionele schuldhulpverlening door middel van inzet VKB en GKB.
- Het opstellen van een uitvoeringsplan vroeg signalering om ervoor te zorgen dat hierover duidelijke afspraken worden gemaakt met de schuldeisers en er tijdig aan de bel wordt getrokken wanneer er sprake is van achterstanden in betaling.
- Verstrekken van de energietoelagen en onderzoeken welke mogelijkheden we hebben om inwoners die in de problemen komen door de energiecrisis zo goed mogelijk te ondersteunen.
- Toegang tot duidelijke informatie over mogelijkheden voor ondernemers met schulden via het Ondernemersloket

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken?

- We hebben professionele schuldhulpverlening verleend door inzet van de VKB en GKB
- Coronasteunpakketmaatregelen voor ondernemers, werkenden en bedrijven uitgevoerd
- Energietoelagen verstrekt voor inwoners met een laag inkomen.

Door de coronamaatregelen en de energiecrisis hebben veel zelfstandig ondernemers financiële problemen gekregen. Zelfstandig ondernemers kunnen onder bepaalde voorwaarden een beroep doen op diverse regelingen, waaronder schuldhulpverlening. Zij kunnen zich melden bij het Ondernemersloket van de gemeente en van daaruit kan gekeken worden of zij hulp kunnen krijgen bijvoorbeeld in het kader van het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (BBZ) of dat zij kunnen worden doorverwezen naar organisaties die gespecialiseerd zijn op dit gebied zoals bijvoorbeeld Het Ondernemershuis Noord-Groningen.

De economische groei valt dit jaar lager uit dan vorig jaar was voorspeld door het IMF als gevolg van de oorlog in Oekraïne. Daarnaast is de inflatie flink aan het toenemen. In maart 2022 zijn de prijzen

gemiddeld met 12% gestegen, als gevolg van verstoringen in de leveringsketens en de schaarste van grondstoffen. Met name de brandstof- en energieprijzen zijn toegenomen maar ook de levensmiddelen zijn duurder geworden. Vooral de lage inkomens hebben hierdoor financiële problemen. Deze huishoudens in Nederland geven gemiddeld 13 tot 20% van hun inkomen uit aan energie, tegen 5% van een gemiddeld huishouden. Driekwart van deze huishoudens woont in een woning van een woningcorporatie. In Noord Groningen blijkt de energie-armoede het grootst, aldus onderzoek van TNO in september 2021. Dit is mede als gevolg van achterstallig onderhoud woningen.

Als gevolg van het bovenstaande bestaat de verwachting dat meer mensen met lagere inkomens te maken zullen krijgen met problematische schulden. Inmiddels is duidelijk dat niet alleen mensen met lage inkomens hiermee te maken krijgen, maar ook de middeninkomens en dan met name gezinnen met kinderen die een hoog gemiddeld energieverbruik hebben. Hierdoor zullen meer inwoners een beroep moeten gaan doen om de dienstverlening van de kredietbanken. De GR VKB heeft in het voorjaar van 2021 een brief ontvangen van het college Het Hogeland om bezuinigingen door te voeren in de nieuwe begroting. Hier is door de GR uitvoering aan gegeven door 1,5 % te besparen op de lasten, inclusief de overheadkosten. Dit heeft echter niet geleid tot een lagere bijdrage van de gemeente Het Hogeland aan de GR VKB omdat naar verwachting de productafname zal toenemen in 2023.

Managementrapportages

Gedetailleerde gegevens over de schuldhulpverlening worden normaal gesproken per kwartaal middels managementrapportages beschikbaar gesteld. Bij de VKB is dit tot op heden niet gelukt omdat de werknemer die de managementrapportages maakte een andere baan heeft gekregen en er lange tijd geen geschikte vervanger was. Inmiddels is dit probleem opgelost en is er een nieuwe financiële dame die zich gaat buigen over de cijfers. De verwachting is dat de cijfers van het eerste halfjaar nu op korte termijn kunnen worden vastgesteld. We zijn met de VKB en GKB in gesprek over aanpassing van de managementrapportages en indicatoren zodat we sneller en duidelijker informatie kunnen verstrekken over de voortgang van de dienstverlening schuldhulpverlening.

Toeslagenaffaire Kinderopvang

In onze gemeente hebben 125 inwoners (inclusief 44 partners of ex-partners) zich gemeld bij de Belastingdienst als gedupeerde in de toeslagenaffaire kinderopvang. Deze groep wordt door de Belastingdienst omschreven als zelfmelders. Middels de getekende machtigingen heeft de projectleider toegang tot de gegevens van deze inwoners. Er is contact opgenomen met de gedupeerden en hulp aangeboden op diverse terreinen. Het merendeel van deze inwoners heeft aangegeven van dit aanbod geen gebruik te willen maken. Enkele inwoners zijn doorverwezen naar Mensenwerk Hogeland.

Van deze groep zijn inmiddels 69 zelfmelders onderzocht door de Belastingdienst, 67 daarvan zijn als daadwerkelijk gedupeerd aangemerkt. Dit aantal is het afgelopen halfjaar niet verder toegenomen. Deze 67 gedupeerden hebben een compensatiebedrag van € 30.000, de zgn. Catshuis-regeling, ontvangen. Het is mogelijk dat zij uiteindelijk ook nog aanvullende gecompenseerd worden als uit verder dossieronderzoek blijkt dat zij hiervoor in aanmerking komen.

Met betrekking tot de overheidsschulden van gedupeerden is geadviseerd vanuit het rijk aan gemeenten om de incasso's van gemeentelijke schulden stop te zetten. Dit is in Het Hogeland ook gedaan. Eind mei 2021 heeft het kabinet besloten om naast de overheidsschulden ook de private schulden van slachtoffers over te nemen. De hoogte van de totale schuld aan de gemeente Het Hogeland (belastingen, uitkeringen Participatiewet) van de groep gedupeerde inwoners wordt in beeld gebracht. Deze schuld zal door de gemeente aan inwoners worden kwijtgescholden en ter compensatie aan het rijk worden voorgelegd.

Indicatoren

Aantal	2021	Prognose 2022	Jan t/m juli 2022
Clënten VKB	117	117	103
Clënten GKB	131	130	109

Financiën

Onderdeel	Realisatie 2021	Begroot 2022	Prognose 2022
Schuldhulpverlening	€ 558.000	€ 500.000	€ 500.000

3.5.3. Minimabeleid

Maatschappelijk effect

- Minimaregelingen zijn voorzieningen voor mensen die moeten rondkomen van een zeer laag inkomen. Hieronder vallen mensen met een bijstandsuitkering maar ook mensen met een laag inkomen uit werk, een arbeidsongeschiktheidsuitkering of met een AOW-uitkering.

Door de verschillende inkomensondersteunende regelingen ervaren minimahuishoudens meer financiële ruimte en minder stress. Zij zijn bijvoorbeeld goed verzekerd tegen (hoge) zorgkosten, krijgen een tegemoetkoming in bijzondere kosten en hebben budget om deel te nemen aan maatschappelijke participatie.

Toelichting:

Inwoners die zich niet zelfstandig in de noodzakelijke kosten van het bestaan kunnen voorzien hebben recht op financiële ondersteuning van de gemeente, dit op grond van de Participatiewet. Dit is het sluitstuk in de sociale zekerheid. Het inkomensbeleid op grond van de Participatiewet is voorbehouden aan het rijk.

Gemeenten hebben daarnaast de taak om armoede te voorkomen, te beperken en tegen te gaan. Dit vloeit voort uit de Grondwet. Veel gemeenten hebben daarom een eigen gemeentelijk minimabeleid om armoede tegen te gaan.

In juni 2022 is het uitvoeringsplan Minimabeleid 2022-2023 vastgesteld. De uitkomsten van de raadsbehandeling van de Bouwstenennotitie, het koersdocument en het jaarlijkse klanttevredenheidsonderzoek zijn hierin meegenomen. In 2022 voeren we het uitvoeringsplan uit om inwoners met een laag inkomen zoveel mogelijk mee te laten doen in de samenleving.

Doelen

- De randvoorwaarden bieden om de zelfredzaamheid van inwoners te vergroten
- Voldoende mogelijkheden bieden om te participeren, waar mogelijk worden gezinnen met kinderen extra ondersteund
- Maatwerk bieden wanneer inkomensondersteuning mogelijk is
- Ondersteuning bieden bij life-events

Wat gaan we doen om de doelen te bereiken?

1. Uitvoering geven aan het beleid- en uitvoeringsplan minimabeleid met onder andere:
 - Vergroten van het bereik door inzet op communicatie en samenwerking

- Een subsidieregeling opstellen ter ondersteuning van organisaties die activiteiten organiseren die:
 - Gericht zijn op het bevorderen van sport- en cultuurparticipatie of op een andere manier de kansengelijkheid van kinderen vergroten
 - Gericht zijn op het tegengaan van voedselverspilling of het bevorderen van (her)gebruik van goederen
 - Het onderhouden van netwerken, verbeteren van samenwerking rondom armoedebestrijding
 - Het bevorderen van de financiële zelfredzaamheid
 - Overige activiteiten die passen binnen de doelstellingen van het minimabeleid
 - De MeedoenPas, Collectieve ziektekostenverzekering, regeling compensatie eigen risico zorgkosten, regeling aanvullende verzekering en de Fashioncheque continueren.
2. Onderzoeken hoe inwoners met een laag inkomen en hoge zorgkosten beter te ondersteunen
 - Samen met de Bibliotheken en Taalhuizen inwoners informeren en ondersteunen bij het digitaal vergelijken en kiezen van een zorgverzekering.
 - Problematiek van inwoners met een stapeling van zorgkosten (eigen risico, eigen bijdragen) in kaart brengen en onderzoeken of en welke regelingen we kunnen aanpassen om hen beter te ondersteunen
 3. Een integrale aanpak energiearmoede opstellen met o.a.:
 - De inzet van energiecoaches;
 - Het beschikbaar stellen van vouchers voor de inzet van een klussendienst, de aanschaf van isolerende materialen of een slimme thermostaat;
 - Een witgoed inruil regeling.
 4. Integrale verankering van armoedebeleid
 - Een beleids- of uitvoeringsplan 2024-2028 opstellen
 - Verbindingen leggen tussen en samenwerken met beleidsterreinen (wonen, duurzaamheid, sport, belastingen) om het ontstaan van armoede te voorkomen

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken?

- Vanaf 1 juli 2020 is het nieuwe minimabeleid 'Iedereen doet mee in het Hogeland' van kracht. De inwoners worden wekelijks over de regelingen geïnformeerd. Dit via verschillende mediakanalen, ketenpartners (o.a. het ArmoedePlatform), consultants en (werk/inkomen)coaches, nieuwsbrieven en Meedoen-folder.
- *Voorlichting*
Aan seniorenvoorlichters, budgetmaatjes en energiecoaches is voorlichting gegeven over de minimaregelingen van de gemeente om de bekendheid van onze regelingen te vergroten.
- *Het klanttevredenheidsonderzoek op de Minimaregelingen*
Het onderzoek is eind februari 2022 van start gegaan. In totaal hebben bijna 1100 deelnemers een uitnodiging ontvangen, bijna 300 inwoners hebben meegedaan. De resultaten zijn goed, inwoners geven het beleid gemiddeld een 7.6. Dat is een verbetering ten opzichte van 2021. Aan de hand van het klanttevredenheidsonderzoek worden een aantal verbeteringen doorgevoerd of onderzocht:
 - Communicatie rondom kwijtscheldingen gemeentelijke belastingen
 - Actief informeren inwoners over de reden waarom er niet meer automatisch wordt kwijtgescholden
 - Verduidelijken informatie gemeentelijke website en Noordelijk Belastingkantoor

- Project ondersteuning aangifte inkomstenbelastingen en kwijtschelding gemeentelijke belastingen i.s.m. Biblionet, Mensenwerk het Hogeland en Humanitas Thuisadministratie
- *Het Participatiefonds*
Met het Participatiefonds stimuleerden we deelname aan de sociaal-culturele activiteiten bij onze minima. De invoering van de MeedoenPas in 2021 is ten koste gegaan van het Participatiefonds. Uit een evaluatie blijkt dat het Participatiefonds voornamelijk wordt aangevraagd door inwoners met een bijstandsuitkering en dat wij de werkende, oudere of arbeidsongeschikte inwoner niet bereikten. Slechts 37% van de doelgroep maakte gebruik van het fonds. In juni 2022 heeft het College besloten om het fonds niet te verlengen maar de middelen te reserveren voor de aanpak energiearmoede.
- *De Meedoen Pas*
Vanaf 1 juli 2021 is de Meedoen Pas de structurele regeling van het minimabeleid geworden. Het doel van de Meedoen Pas is het voorkomen en beperken van sociaal isolement en de mobiliteitsarmoede tegen te gaan. Uit de evaluatie in 2021 vloeit voort dat veel inwoners de Meedoen Pas gebruiken en blij mee zijn. Dit betreft het merendeel van de nieuwe reizen, dus de inwoners die hiervoor geen gebruik van het vervoer hebben gemaakt. De Meedoen Pas activeert inwoner om deel te gaan nemen aan de maatschappelijke leven.

Indicatoren

Aantallen	2021	Realisatie t/m augustus 2022
Aantal afnemers kindpakket	761 unieke kinderen, 1.951 verschillende voorzieningen	603 unieke kinderen, 1352 verschillende voorzieningen
Deelnemers participatiefonds	881	
Deelnemers Mee(r)doen Pas	1.503	1.700
Afnemers collectieve ziektekostenverzekering minima	1.077	1.083

Meedoen Pas

Er zijn 1700 Meedoen Passen in omloop. 260 passen daarvan worden door de kinderen tussen 12 en 18 jaar gebruikt. De MeedoenPas wordt door inwoners erg gewaardeerd en is één van de hoogst scorende regelingen uit het recent uitgevoerde klanttevredenheidsonderzoek. De reiswaarde die de inwoners maken ligt vele male hoger dat het bedrag wat de gemeente voor de trajecten betaalt.

Voorzieningen voor kinderen

Kinderen kunnen aanspraak maken op verschillende voorzieningen:

- Stichting Leergeld en Jeugdfonds Sport- en cultuur
- Fashioncheque

Stichting Leergeld en Jeugdfonds Sport- en Cultuur heeft tot en met 30 augustus aan 603 kinderen 1352 sport- en cultuurabonnementen, fietsen en computers toegekend.

Ter compensatie van het verlies van het Participatiefonds biedt Stichting Leergeld extra activiteiten aan de doelgroep aan. Zij financiert dit uit eigen middelen.

CER

Compensatie eigen risico heeft betrekking op de uitgaven in de zorgjaren 2019, 2020 en 2021. De

reden daarvan is dat de inwoners eerst gebruik van de zorg moeten maken en dan de kosten van de zorgverzekeraars ontvangen.

Financiën

Onderdeel	Realisatie 2021	Begroot 2022	Prognose 2022
Minimaregelingen / Bijzondere bijstand			
Bijzondere bijstand uitgaven incl. Kinderopvang, excl. energietoeslag	€ 1.349.000	€ 1.354.000	€ 1.267.000
OV-pilot	€ 284.000	€ 279.000	€ 281.000
Opbrengst OV-pas	€ 4.000	€ 0	€ 5.000
Participatiefonds	€ 282.000	€ 201.000	€ 138.000
Klijnsmagelden/Subsidies	€ 337.000	€ 363.000	€ 348.000
CER/Coll ziektekst	€ 219.000	€ 198.500	€ 204.000

3.5.4. Taalhuis Het Hogeland

Maatschappelijk effect:

- Voorkomen dat mensen door een achterstand in lezen, schrijven, rekenen of digitale vaardigheden niet mee kunnen doen in de samenleving.

Taalhuis Het Hogeland vormt een samenwerkingsverband tussen de gemeente, Biblionet, Noorderpoort, Humanitas, Stichting Lezen en Schrijven, Centrum Vrijwilligerswerk Het Hogeland, Werk op Maat, Mensenwerk Hogeland en Werkplein Ability.

Taalhuis Het Hogeland is bedoeld voor alle inwoners die willen leren lezen, schrijven en rekenen op basisoniveau. Ook mensen die moeite hebben met digitale vaardigheden worden ondersteund. Het taalhuis heeft daarnaast de taak om het onderwerp laaggeletterdheid meer onder de aandacht te brengen. Taalhuis Het Hogeland bevindt zich in de bibliotheken in Bedum, Leens, Uithuizen en Winsum.

Taal is een belangrijk middel om mee te kunnen doen in de samenleving. Wanneer mensen moeite hebben met lezen en schrijven heeft dit grote gevolgen voor het dagelijks leven. Er is vaak sprake van schaamte en dit leidt bij veel laaggeletterden tot een sociaal isolement. Laaggeletterden zijn vaak minder zelfredzaam, hebben minder vaak werk, zijn minder sociaal actief en zijn vaker ziek in vergelijking met mensen die wel de benodigde basisvaardigheden hebben. Daarnaast leven laaggeletterden vaker in armoede. Deze doelgroep doet hierdoor een groter beroep op sociale voorzieningen. Het taalhuis richt zich op ondersteuning van deze doelgroep.

Doelen

- We willen meer mensen bereiken in de gemeente met lage basisvaardigheden (75-100 laaggeletterden)
- We willen meer mensen bereiken in de gemeente met lage basisvaardigheden met een Nederlandse achtergrond (NT1).
- Professionalisering van Taalhuis Het Hogeland
- Taalhuis Het Hogeland en laaggeletterdheid beter op de kaart zetten binnen onze gemeente, bij andere organisaties en in de regio

Wat hebben we gedaan en wat gaan we doen om de doelen te bereiken?

We hebben in oktober 2021 eenmalig extra coronabudget toegekend gekregen. Dit budget hebben we dit jaar 2022 ingezet voor het geven van extra voorlichtingen en trainingen op het gebied van laaggeletterdheid en het organiseren van activiteiten om extra aandacht te vragen voor laaggeletterdheid. De nadruk ligt hierbij op het benaderen van nieuwe organisaties en bedrijven en het bereiken van de NT1-doelgroep (mensen met een Nederlandse achtergrond).

Om meer mensen te bereiken hebben we afgelopen jaar ingezet op een intensievere samenwerking met onze vaste samenwerkingspartners. De taalcoördinatoren hebben verschillende nieuwe organisaties benaderd om daar voorlichting te geven over laaggeletterdheid en nieuwe deelnemers en vrijwilligers te werven.

De taalcoördinatoren hebben samen met Biblionet en de Stichting Lezen en Schrijven intern en extern meerdere voorlichtingen en trainingen herkennen en doorverwijzen laaggeletterdheid gegeven (bij o.a. de Week v.d. Inclusie, de Sociale Teams, Mensenwerk Hogeland en andere organisaties). Dit zal dit jaar 2022 worden voortgezet.

We hebben meer gebruik gemaakt van lokale communicatiekanalen en sociale media en hierover afspraken gemaakt voor komend jaar. Het contact met onze eigen afdeling communicatie is verbeterd en wordt goed onderhouden. Tijdens de week van Lezen en Schrijven zijn er allerlei activiteiten georganiseerd om laaggeletterdheid onder de aandacht te brengen. Deze keer was er extra aandacht voor ouders met kinderen. Naar aanleiding hiervan hebben de nieuwe ideeën ontwikkeld voor de invulling van het programma voor komend jaar. Daarnaast willen we meer gaan aansluiten bij initiatieven van anderen.

We hebben de afgelopen jaren veel wisselingen gehad van personeel binnen het samenwerkingsverband van het taalhuis. Met de aanstelling van een nieuwe taalcoördinator hebben we hier meer continuïteit in weten te brengen.

Er zijn veel wisselingen geweest binnen de groep taalvrijwilligers. Er zijn meerdere vrijwilligers gestopt om diverse redenen (bijvoorbeeld andere verwachtingen, gezondheidsredenen of andere werkzaamheden). Daar staat tegenover dat er ook een tiental nieuwe vrijwilligers is gestart en dat vijf nieuwe vrijwilligers zich net hebben aangemeld. Het aantal vrijwilligers staat nu ongeveer gelijk aan dat van een half jaar geleden. Daarom gaan we de komende maanden inzetten op het werven van nieuwe vrijwilligers.

De komende jaren zullen enkele taalhuizen in de regio noord worden gecertificeerd. Aan deze certificering hangen hoge kwaliteitseisen. Wij richten de taalhuizen zo in dat we over een paar jaar kunnen voldoen aan deze kwaliteitseisen. Aanvankelijk zouden alle taalhuizen gecertificeerd moeten worden. Dat is veranderd. Certificering is niet langer verplicht voor de taalhuizen.

Indicatoren

	2021	2022 t/m aug	Prognose 2022
Aantal deelnemers	48 lezen, schrijven en rekenen 25 digitale vaardigheden	65 lezen, schrijven en rekenen 42 digitale vaardigheden	75-100
Aantal vrijwilligers taalhuis	46 + 10 nieuwe aanmeldingen	45 + 5 nieuwe aanmeldingen	80
Aantal gegeven trainingen en voorlichtingen	8	9	15
Aantal nieuw benaderde organisaties	10	4	10

Financiën

Onderdeel	Realisatie 2021	Begroot 2022	Prognose 2022
Taalhuizen	€ 55.000	€ 100.000	€ 100.000

3.5.5. Sociaal Ontwikkelbedrijf

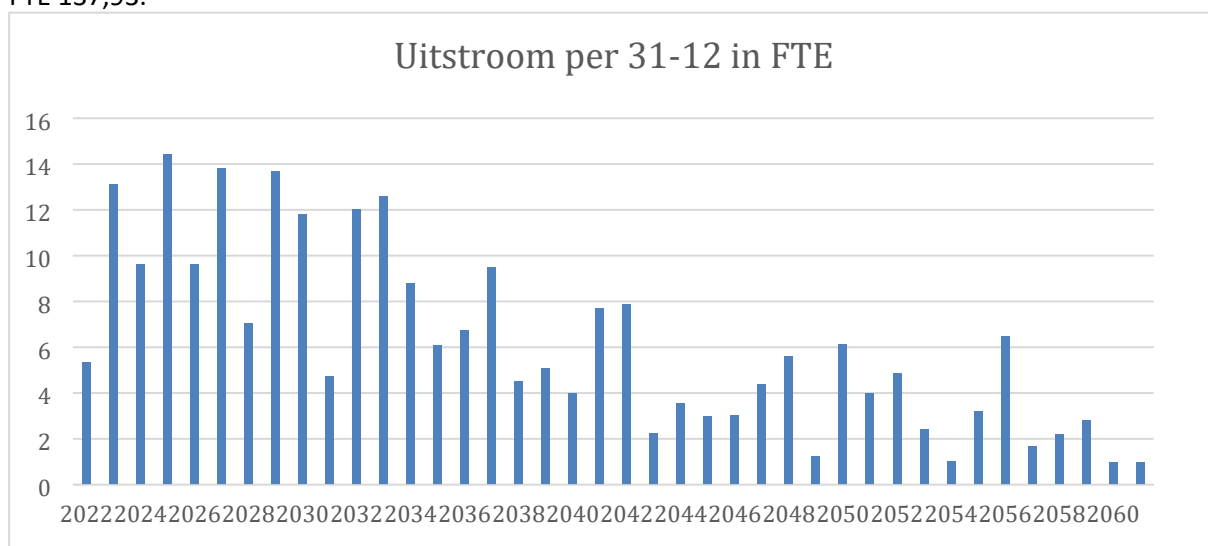
Maatschappelijk effect

- Iedereen doet mee en telt mee. Wij willen een inclusieve samenleving waarbij ingezet wordt op de ontwikkeling van inwoners door leren en werken.

De gemeenteraad heeft ingestemd met het plan om in een periode van 7 jaar het Werkplein Ability te transformeren naar een Sociaal Ontwikkelbedrijf. De focus ligt op ontwikkeling door leren en werken.

De totstandkoming van het implementatieplan heeft vertraging opgelopen en de verwachting is dat het plan in het 4^e kwartaal 2022 gereedkomt.

We zien dat de uitstroom van SW-ers de komende jaren fors is. Het aantal FTE op 1-1-2022 bedraagt 254,52. De komende 8 jaar vertrekken 116,59 FTE Het Hogeland. Op 31-12-2030 bedraagt het aantal FTE 137,93.

In de afgelopen periode zijn analyses uitgevoerd op de in- en uitstroom van de verschillende doelgroepen. De wijze waarop de uitstroom opgevangen wordt door de instroom uit de nieuwe doelgroepen wordt nader uitgewerkt in het nog op te stellen implementatieplan. Vooralsnog is in de meerjarenbegroting ervan uitgegaan dat elke SW-er die de dienst verlaat, vervangen wordt door 50% beschut werk en 50% afspraakbaan.

Het plan is ook één van de fundamenten voor Vakland het Hogeland. Samen met alle onderwijsaanbieders, ondernemers en overheid zetten we in het kader van leven lang ontwikkelen van onze inwoners.

Doelen

- We bieden een veilige en passende werkplek voor degenen die zijn aangewezen op een beschutte werkplek.
- Wij bieden inwoners werk, bieden hen kans zich te ontwikkelen en uit te stromen naar regulier betaald werk.

Wat gaan we doen om de doelen te bereiken?

- Het organiseren van werk dat past bij de capaciteiten van de doelgroep.
- Doelgroep in staat stellen een opleiding te volgen.
- De infrastructuur inzetten als een productiebedrijf én als omgeving voor leren.
- Onderzoek naar andere werksoorten waarvoor mensen uit verschillende doelgroepen kunnen worden ingezet.
- Uitvoering vrijwilligerswerk en dagbesteding door Werk op Maat.

Leren en Ontwikkelen

Binnen het Sociaal Ontwikkelbedrijf zijn verschillende plekken voor het ontwikkelen van mensen:

1. Het Leerontwikkelcentrum: daar wordt een eerste screening gemaakt op vaardigheden en competenties en onderzocht welk vakgebied haalbaar is;
2. Noorderhuizen: in samenwerking met Noorderpoort kunnen mensen hier via praktisch leren een diploma halen tot en met niveau 2 op het gebied van hout of metaal;
3. In hele werkbedrijf zijn leer- en stageplekken voor werkzoekenden en leerlingen;
4. Voor de medewerkers met een SW- of Beschut Werk indicatie is de mogelijkheid van praktijkleren aanwezig met het behalen van een schoolverklaring (MBO-certificaat)

Sociale Werkvoorziening	Realisatie 2021	Begroting 2022	Prognose 2022
Loonkosten	9.307.397	8.702.627	8.702.627
Begeleid werken	19.465	45.000	45.000
Subsidie SW	-7.745.182	-7.497.812	-7.845.262
Coronabijdrage	-195.709	0	-44.129
Resultaat	1.385.971N	1.249.815N	858.236N

In de Voorjaarsnota 2022 is de begroting 2022 al aangepast op basis van de toen bekende cijfers. De bijstelling van de SW-subsidie op basis van de mei- en septembercirculaire, wordt meegenomen in de Najaarsnota.

Beschut Werk	Realisatie 2021	Begroting 2022	Prognose 2022
Loonkosten	393.257	658.795	709.900
Subsidie	-252.467	--419.375	-451.907
Resultaat	140.790N	239.420N	257.993N

Het betreft hier de loonkosten en loonkostensubsidie voor alle beschut werkers binnen de gemeente Het Hogeland.

Afspraakbanen	Realisatie 2021	Begroting 2022	Prognose 2022
----------------------	-----------------	----------------	---------------

Loonkosten	478.500	674.645	727.276
Subsidie	-161.884	-223.706	-241.158
Resultaat	316.616N	450.939N	486.118N

Het betreft hier de loonkosten en loonkostensubsidie voor alle afspraakbanen binnen de gemeente Het Hogeland.

Indicatoren

	Raming 2022	Bijgestelde raming 2022
Aantal SW-ers in fte (loopt af naar 196,96 fte in 2026)	251,14	251,14
<ul style="list-style-type: none"> - Industrie en diensten 167,04 - Groen 75,86 - Overige teams 8,25 		
Aantal fte Beschut Werk(loopt op naar 48,02 fte in 2026)	21,7	21,7
Afspraakbanen, intern	21,58	21,58
Arbeidsmatige dagbesteding	1	0
Plaatsen doelgroep op (ambtelijk) vacatureruimte (fte) Het Hogeland	1	0

Het voorgenomen aantal plaatsingen beschut werk en afspraakbanen stijgt de komende jaren flink. Uitgangspunt is dat elke vertrekkende SW-er vervangen wordt door 50% beschut werk en 50% afspraakbaan. Mogelijk dat dit uitgangspunt aangepast wordt op basis van het op te stellen implementatieplan 'toekomst sociaal ontwikkelbedrijf'. Nadere analyse moet uitwijzen of en in welke mate de instroom daadwerkelijk gerealiseerd kan worden.

De begeleiding van medewerkers beschut werk vraagt meer inzet dan de begeleiding van SW-ers. Nadere analyse welke in het kader van het op te stellen implementatieplan wordt gemaakt, moet uitwijzen welke budgettaire consequenties dit met zich meebrengt.

Begrote kosten per doelgroeper (loonkosten minus subsidie gedeeld door aantal medewerkers)	loonkosten	subsidie	aantal fte	kosten per fte
Wsw	8.702.627	-7.845.262	251,14	3.414
Beschut werk	709.900	-451.907	21,7	11.889
Afspraakbaan	727.276	-241.158	21,58	22.526

Industrie en Diensten

Een analyse van de orderportefeuille laat zien dat we rekening moeten houden met ongeveer € 150.000 lagere omzet (kosten minus verkopen). Van het Rijk is over de eerste maanden van het jaar nog een coronacompensatiebedrag van € 44.129 wegens gederfde omzet ontvangen.

	Begroting 2022	Prognose	Te verwachten afwijking
Inkoop materialen	1.434.000	1.306.000	128.000
omzet	-3.120.000	-2.842.000	-278.000
resultaat	-1.686.000	-1.536.000	-150.000

De lagere omzet heeft meerdere oorzaken. Een tweetal klanten hebben vorig jaar door corona uitzonderlijk goed gedraaid en daar hebben wij in 2021 van mee geprofiteerd. Dit jaar blijft bij deze twee klanten de omzet juist achter ten opzichte van andere jaren. De ene klant heeft vorig jaar heel veel zonnepanelen verkocht, waar wij de hemelassen voor hebben gemaakt. In 2022 is de afname van de hemelassen een stuk minder. En de andere klant heeft heel veel kapstokken en schoenenrekken online verkocht en ook dat is in 2022 een veel minder.

Daarnaast zijn twee klanten met hun productie naar het buitenland gegaan. Op het atelier is daardoor een relatief hoge omzetsdaling te zien. In september 2022 zijn wij op deze afdeling gestart met een nieuw en heel ander werksoort, daarmee hopen wij weer iets in te lopen. Deze werkzaamheden hebben wel een aanzienlijk lagere opbrengst. De grillige levertijden van materiaal werkt ook niet mee. Bamboe is daar een voorbeeld van. Op de houtafdeling zijn wij daardoor later gestart met de productie van bepaalde producten. Hierdoor gaat deze afdeling nog weer inlopen op haar omzet.

De afdeling metaal, atelier en montage hebben dit jaar een aantal keren minder werk gehad. Als dit zich voordoet, dan kan de afdeling verpakking in overleg met hun vaste klant altijd de verpakkingswerkzaamheden opschalen. Dit betekent dat wij geen leegloopuren hebben, verpakkingswerkzaamheden hebben wel veel lagere opbrengst ten opzichte van de andere afdelingen.

Mogelijk dat op basis van aanvullende orders de lagere omzet in positieve zin bijgesteld kan worden.

Eind dit jaar lopen de contracten met de energieleverancier af. Bij een ongewijzigde bedrijfsvoering zal dit tot een aanzienlijke kostenstijging leiden. Inmiddels is een verkenning gestart naar de mogelijkheden om op de energiekosten te kunnen bezuinigen.

3.5.6. Vakland Het Hogeland

Maatschappelijk effect

- Het stimuleren van de regionale samenleving en economie over de as van (een leven lang) leren en ontwikkelen.

Het programma Vakland wordt gedragen en uitgevoerd door de vier o's van onderwijs, ondernemers/ondernemingen, overheid en omgeving (inwoners). De primaire uitvoerder is Het Hogeland College.

Vakland stimuleert en faciliteert leven lang ontwikkelen voor alle inwoners met de regio als klaslokaal. Inzet op leven lang ontwikkelen is een bijdrage aan de brede welvaart. Vakland Het Hogeland wil alle inwoners (tussen '0 en 100 jaar') van de gemeente concrete, aantrekkelijke en

laagdrempelige faciliteiten bieden om zich te ontwikkelen op diverse vakgebieden. Als basis voor werk of vrijwilligerswerk, als bijscholing, omscholing of verbreding. Via praktisch leren, afwijkend van formele lesprogramma's. Indien gewenst af te sluiten met bewijs van deelname, certificaat, schoolverklaring of diploma.

Doel

- Inwoners van Het Hogeland, jong en oud, met of zonder werk, kunnen zich oriënteren op en bekwamen in persoonlijke ontwikkeling en op uiteenlopende leerlijnen en vakpraktijken. Dit trekt werkgelegenheid aan, versterkt jongeren en werkenden in hun ontwikkeling, biedt mensen buiten het arbeidsproces de kans zich te ontwikkelen om beter, gezonder of met meer welbevinden mee te doen in de maatschappij.

Wat gaan we doen om de doelen te bereiken?

- De faciliteiten worden aangeboden in drie Praktijk Leer & Ontwikkel Centra (PLOC) in Uithuizen, Warffum en Winsum voor respectievelijk de richtingen Bouw/techniek, ICT/innovatie en Zorg/Groen/Horeca en Toerisme.
- Verder zijn er praktijkleerontwikkelplekken in het hele gebied en is er een slimme online activiteitenkaart.

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken?

- Oorspronkelijk was het doel om in drie Praktijk- Leer- en Ontwikkelcentra het aanbod aan te bieden. De praktijk is een andere geworden. In het gehele gebied zijn diverse plaatsen ontstaan waar inwoners zich verder kunnen ontwikkelen. Uiteraard zijn er plekken waar een concentratie is van aanbod, zoals 't Wieshoes in Warffum en bestaande locaties als Wijkleerbedrijf in Winsum en Noorderhuizen in Uithuizen. Er is ook aanbod ontwikkeld voor het basisonderwijs (leskisten bijv. voor buitenopdrachten) en voor kunst en cultuur wordt o.a. samengewerkt met de Kunstkerk en Ennejansheerd. Daarnaast is ook aanbod ontstaan, zoals website maken, werken met Excel, dronevliegen en podcast maken, waar ondernemers gebruik van hebben gemaakt.

Indicatoren

- Per PLOC jaarlijks tenminste 30 inwoners certificeren/diplomeren.

Realisatie

In 2021 hebben 500 inwoners gebruik gemaakt van door Vakland zelf ontwikkeld aanbod. Over de eerste helft van 2022 gaat het inmiddels over meer dan 600 inwoners die hebben deelgenomen aan door Vakland ontwikkeld aanbod.

Ten gevolge van Vakland krijgen ook bestaande ontwikkelplekken extra instroom van nieuwe inwoners. Het wijkleerbedrijf Winsum is daarvan een mooi voorbeeld. In schooljaar 2021/2022 werden 5 leerlingen ingeschreven die niet via onderwijs of uitkering kwamen en voor het schooljaar 2022/2023 ging het om 9 nieuwe leerlingen die werden ingeschreven voor het wijkleerbedrijf en gildeleren binnen De Hoven. Daarmee wordt een onbenut arbeids- en ontwikkelpotentieel aangeboord dat in deze krappe arbeidsmarkt voor De Hoven, de inwoners en de samenleving zeer welkom is. Vakland registreert niet de spin-off voor andere activiteiten, maar voor de opleidingen bij De Hoven hebben we dat wel in beeld.

Daarnaast vindt er samenwerking plaats met allerlei andere initiatieven, projecten/programma's en bestaande instellingen, zoals Tocamaheerd, Ennejansheerd, WEC, buurthuizen, Opvang Oekraïners, Verhildersum, Schellingaheerd enz. Soms faciliterend en soms meer dan dat en daar is de warme bakker van Baflo (proeflokaal Bakkerij Rutgers) een mooi voorbeeld van. Het netwerk van Vakland is ingezet voor behoud van de warme Bakker.

De digitale kaart: het bouwwerk van de digitale kaart is ontwikkeld en nu wordt gewerkt aan het vullen met alle data van plekken in Het Hogeland waar inwoners zich kunnen ontwikkelen.

Financiën

Vakland is mogelijk gemaakt door een subsidie van € 2.618.400 uit het Nationaal Programma Groningen. Verder dragen de deelnemende partijen door middel van cofinanciering voor een bedrag van € 1.600.000 bij in de kosten. Voor het overgrote deel is dit in de vorm van een bijdrage in natura welke op geld wordt gezet.

De beschikbaarstelling en verantwoording van de NPG-subsidie loopt via de gemeente. In de aanvraag is Het Hogelandcollege aangemerkt als preferente partner primair belast met de uitvoering. De facturering en de verantwoording liep tot op het heden via de gemeente.

Samen met alle uitvoerenden partijen wordt nu de bedoeling van de aanvraag uitgewerkt. De partijen werken samen op basis van een convenant, waarbij Het Hogelandcollege de primaire uitvoerder is. De gemeente stelt via een subsidiebesluit het budget beschikbaar. Verantwoording daarover vindt plaats vanuit de uitvoerende partijen via de gemeente naar het NPG.

Overzicht per 05-07-2022						
Uitgaven				Inkomsten		
Vakland het Hogeland bedragen x € 1.000	Raming uitgaven	Werkelijke uitgaven	Verplichtingen	Restant raming	Raming Inkomsten	Werkelijke inkomsten
765060001 NPG Vakland HH-Algemeen	809	276	0	533	-809	-809
765060002 NPG Vakland Uithuizen	232	45	0	186	-232	-232
765060003 NPG Vakland Warffum	593	188	0	405	-593	-593
765060004 NPG Vakland Winsum	985	290	0	695	-985	-985
Totaal	2618	799	0	1819	-2618	-2618

In onderstaand overzicht de besteding van de financiën over de eerste 1,5 jaar van het programma Vakland (1-1-2021 tot 1 juli 2022) zoals verwoord in het verslag "Halverwege".

3.5.7. Begeleiding participatie

Maatschappelijk effect

- Inwoners zodanig ondersteunen bij het ordenen van hun leven zodat ze volwaardig mee kunnen doen in de samenleving. Ons bijstandsbestand bestaat grofweg uit 3 categorieën uitkeringsgerechtigden die als volgt zijn aan te duiden:
 - Spoor 1 (work-first). Circa 2 % van het bijstandsbestand.
 - Spoor 2 (skill-first). Circa 38 % van het bijstandsbestand.
 - Spoor 3 (life-first). Circa 60 % van het bijstandsbestand.

Begeleiding Participatie gaat over de 3e categorie, spoor 3 (life-first). Dat houdt dat bij deze groep de eerste focus ligt op het ordenen van hun leven en daar ondersteuning bij kan krijgen als dat nodig is. Pas als het leven op orde is kan een volgende stap gezet worden. Binnen deze groep kan nog een nader onderscheid worden gemaakt:

- Uitkeringsgerechtigden met een intensieve ondersteuningsbehoefte (hierin zit werkpotentieel). Hierbij is sprake van vooral sociaal-maatschappelijke ondersteuning
- Uitkeringsgerechtigden met beperkte ondersteuningsbehoefte (geen werkpotentieel). Hierbij is sprake van een gestabiliseerde sociaal-maatschappelijke situatie.

Doelen

- Sociaal-maatschappelijke ondersteuning bieden aan de doelgroep met een intensieve ondersteuningsbehoefte. Doel is het maken van stappen richting participatie en/of (vrijwilligers)werk.
- Ondersteuning bieden aan de doelgroep met een beperkte ondersteuningsbehoefte. Doel is het verbeteren van de kwaliteit van leven en het levensgeluk.

Wat gaan we doen om de doelen te bereiken?

- Intensieve dienstverlening/coaching om via kleine stapjes (weer) grip te krijgen op het leven en/of meedoen in de samenleving. Op termijn willen we alle inwoners in beeld hebben.
- Regelmatige contacten om de (on)mogelijkheden van het individu goed in kaart te brengen.
- Inzetten van het Sociaal Ontwikkelbedrijf en overige re-integratievoorzieningen waar nodig.
- Periodieke heronderzoeken om inwoners te spreken en aandacht te geven. Daarbij tevens wijzen op inkomensregelingen en Minimabeleid waar mogelijk aanspraak op gemaakt kan worden.

Indicatoren

	2021	Realisatie t/m aug 2022	Prognose 2022
Zorgtraject	140	149	170
Rusttraject	105	122	120
Sociale activering	79	97	115
Totaal trajecten	324	368	405
Omvang bestand	417	445	460

Zorgtraject = mogelijk nog arbeidsmarktpotentie, maar eerst leven op orde krijgen

Rusttraject = geen arbeidsmarktpotentie meer

Sociale activering = arbeidsmarktpotentie

Geconcludeerd kan worden dat 77 cliënten nog niet op traject zijn geplaatst. Getracht wordt dit jaar te analyseren welke van deze cliënten in aanmerking komt voor een traject.

3.5.8. Begeleiding werkzoekenden

Maatschappelijk effect

- Het begeleiden en ontwikkelen van mensen zodat deze een zinvol bestaan door werk hebben.

De begeleiding van de huidige en toekomstige gemeentelijke doelgroep kan niet alleen bestaan uit het stimuleren van zelfredzaamheid. Er is op tal van terreinen ondersteuning nodig voor het halen van resultaat, zowel in het voortraject naar werk als na de plaatsing bij werkgevers. Een groot deel van de doelgroep heeft te maken met problemen op meerdere leefgebieden, waarbij steeds geldt dat het hebben van werk meerdere problemen kan oplossen.

Het is belangrijk om in het voortraject naar werk juist de competenties en vaardigheden van de werkzoekende te vinden en te versterken. En waar mogelijk te certificeren. Het aanbieden van vakgerichte opleidingen (bij voorkeur via het Leerwerkbedrijf in Uithuizen) en begeleiding op de werkvloer door jobcoaches blijft daarbij een belangrijke rol spelen. Daarbij gaan we gebruik maken van Vakland Het Hogeland.

Van de in totaal 1149 uitkeringsgerechtigden staan er 730 personen op 'Traject gericht op uitstroom naar werk' in het systeem. Dit is de populatie waarvan we verwachten dat een reïntegratietraject richting arbeid zinvol is.

103 uitkeringsgerechtigden hadden begin 2022 inkomsten uit deeltijdwerk met een aanvullende uitkering vanuit de gemeente. Bij een deel is dit werk uit arbeid 'hoogst haalbaar'.

Doelen

- Uitkeringsgerechtigde inwoners zo spoedig mogelijk toeleiden naar de arbeidsmarkt (loondienst of zelfstandig)

Wat gaan we doen om de doelen te bereiken?

- Inzetten van Leerwerkbedrijf en overige re-integratievoorzieningen waar nodig
- Intensieve (eigen) dienstverlening/coaching

Indicatoren

	Peildatum 28-2-2022	Peildatum 30-06-2022	Prognose 2022
Aantal inwoners op begeleidingstrajecten	763	730	800
Uitstroom	50	208	300
Waarvan regulier werk en zelfstandig bedrijf		75 + 23	

3.5.9. Werkgeversdienstverlening

Maatschappelijk effect

- Werkgevers ondersteunen waardoor meer mensen kunnen participeren in het arbeidsproces.

Doelen

- Inclusieve arbeidsmarkt
- Strategisch partnerschap aangaan met werkgevers en ondersteunen bij arbeidsmarkt vragen
- Samenwerking arbeidsmarktregio versterken.
- Sociaal ondernemen c.q. arbeidsparticipatie stimuleren
- Duurzame inzetbaarheid

Wat gaan we doen om de doelen te bereiken?

- Vacatures invullen met een geschikte kandidaat; NUO-ers, kandidaten van het UWV of uit de gemeentelijke doelgroep
- Werkgevers adviseren in het geschikt maken van functies voor werkzoekenden met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt via o.a. jobcarving, herverdeling van werkzaamheden. Inzet loonkostensubsidie, proefplaatsing, werkervaringsplaats, jobcoaching en indien nodig werkplekaanpassingen.
- Meer inzet van jobcoaching gemeentelijke kandidaten
- Voorschakeltrajecten gericht op kansrijke beroepen organiseren om werkzoekenden en werkgevers dichterbij elkaar te brengen

- Vanuit het samenwerkingsverband WerkInzicht events organiseren om vraag en aanbod op een laagdrempelige manier bij elkaar te brengen
- Vanuit WerkInzicht instrumenten inzetten om vraag en aanbod van werk bij elkaar te brengen (bijv. platform kansrijkmatches, Meet & Greet per sector en doelgroep, online banenmarkt)
- Inzet van praktijkleren; onderwijs en ontwikkeling voor iedereen toegankelijk maken.

We zijn ons bewust van een veranderende economie en arbeidsmarkt als gevolg van Covid-19, de oorlog in Oekraïne, de energiecrisis en inflatie. Desondanks zijn er in onze arbeidsmarktregio nog steeds meer vacatures dan werkzoekenden (103 op 100) en uit alle toekomstplaatjes blijkt dat ondanks de crises hier sprake is van een structureel knelpunt. Er zullen als gevolg van de crises verschuivingen plaatsvinden en dan wordt het zaak om te zorgen dat werknemers wendbaar en weerbaar zijn en dat werkgevers goed worden ondersteund om hun vraag naar personeel.

Een groot deel van de huidige gemeentelijke doelgroep heeft nog steeds een aanzienlijke afstand tot de arbeidsmarkt en derhalve ook meer dan gemiddelde begeleiding nodig op de werkplek, als deze eenmaal gevonden is. We zien ook dat door de krapte op de arbeidsmarkt de afstand wordt verkleind. De beste kans om iedereen die nu nog niet aan het werk is naar werk te begeleiden is nu. Daarvoor is het nodig om te investeren in de werkzoekenden en te investeren in de werkgever. En dan gaat het niet meer om plaatsen van werkzoekenden, aan het werk houden van geplaatste werkzoekenden (bijv. via inzet jobcoaching), maar ook over behoud van de eigen medewerkers, het organiseren van werk (evt. jobcarving). Deze tijd stelt hogere eisen aan het strategisch partnerschap van werkgeversadviseurs en sociale ondernemers hebben dan wel een streepje voor.

We proberen zoveel mogelijk een relatie op te bouwen met werkgevers binnen onze gemeente. Dat houdt in dat we willen meebewegen en meedenken met de werkgever, om zo vraag en aanbod nog beter op elkaar af te stemmen. Werkgevers kunnen met alle vragen over de arbeidsmarkt bij ons terecht. Er wordt voortdurend verder gebouwd aan de verbetering van dit strategisch partnerschap. De samenwerking met Werk in Zicht (het samenwerkingsverband van gemeenten, UWV en SW-bedrijven in Groningen en Noord-Drenthe) is verder geïntensiveerd. Vanuit deze samenwerking worden gezamenlijk binnen de arbeidsmarktregio projecten of activiteiten, gericht op scholing en re-integratie, opgepakt. Werkgevers in Het Hogeland hebben de contacten met accountmanagers van het UWV of van gemeente Het Hogeland dit op basis van sectoren en de visie één werkgever één aanspreekpunt in de arbeidsmarktregio. In sommige gevallen is er contact met beide uitkeringsinstanties.

Binnen de gemeente is extra overleg geweest tussen de teams Economie & Arbeidsmarkt en WPA. Daar zijn structurele afspraken gemaakt over samenwerking en afstemming over gevestigde werkgevers en nieuwe werkgevers.

In de Eemshaven vestigen zich de komende jaren nieuwe bedrijven. Met een aantal bedrijven wordt in een vroeg stadium besproken hoe de invulling van het personeel het beste kan gaan plaatsvinden. De te verwachten aantal banen zijn van een dergelijke omvang dat dit niet alleen binnen de eigen regio van de gemeente het Hogeland en Eemdelta kan worden opgelost. Daar is de gehele arbeidsmarktregio voor nodig

Indicatoren

Totaalaantal werkgevers in Het Hogeland is afgerond 3500, waarvan een zeer groot deel eenmansbedrijven. Elke werkgever is van belang, maar niet bij alle werkgevers kunnen werkzoekenden worden geplaatst.

Relatiebeheer is een kerntaak van een werkgeversadviseur en dan met name voor het plaatsen van werkzoekenden. Een groep van circa 150 werkgevers is hiervoor van belang. Daarnaast zijn er

zogenaamde strategische partners waarmee meer en veelvuldig wordt samengewerkt. Dat betreft circa 12 werkgevers in ons gebied. Twee nieuw te vestigen bedrijven in de Eemshaven zouden op termijn ook kunnen uitgroeien naar een strategisch partner.

Punt van aandacht: naast de accountmanagers van het UWV en het team werkgeversdienstverlening van gemeente Het Hogeland hebben ook de jobcoaches en de medewerker detachering contacten met werkgevers als het gaat om arbeidsbemiddeling.

Een van de accountmanagers is vanaf het begin locatiemanager geworden voor de opvang Oekraïners. Daardoor was ze niet beschikbaar voor het reguliere werk, maar kon er wel heel snel, zodra het kon, worden overgaan tot het toeleiden naar werk van Oekraïense vluchtelingen. Verder heeft het team werkgeversdienstverlening organisatorisch een andere plek en een andere teamcoach gekregen.

3.5.10. *Inkomensregelingen*

Maatschappelijk effect

- Door het verstrekken van inkomen voorzien in levensonderhoud en het voorkomen van armoede.

Met inkomensregelingen worden hier bedoeld (uitvoering van) de Participatiewet (uitkeringen voor levensonderhoud en bijzondere bijstand), de IOAW (oudere uitkeringsgerechtigden), de IOAZ (oudere zelfstandigen) en het BBZ (zelfstandigen). Daarnaast ook eventuele tijdelijke regelingen (zoals de Tozo en de TONK gedurende de coronapandemie en de energietoeslag).

Doel

- De inkomenssituatie adequaat in beeld krijgen (rechtmatigheid), uitkering(en) snel en tijdig betalen om inwoners zo optimaal te ontzorgen bij de te zetten stappen naar werk of participatie

Wat gaan we doen om het doel te bereiken?

- Iedere inwoner die een beroep doet op een inkomensregeling waar nodig maatwerk leveren dat aansluit bij het gedachtegoed van de omgekeerde toets; doen wat de inwoner nodig heeft en vervolgens zorgen dat wetgeving daar (zoveel mogelijk) bij aansluit

Indicatoren

Regeling	Aantal cliënten			
	2022			
	jan	april	juli	aug
BBZ	8	11	11	10
IOAW	66	67	64	55
IOAZ	8	8	8	8
Participatiewet	1.117	1.083	1.058	1.058

In onderstaande tabel staan de raming/prognose van de BUIG (Gebundelde Uitkering) opgenomen van het jaar 2022 met de vergelijking de realisatie van 2021.

	Realisatie 2021	Begroting 2022	Prognose 2022
Inkomensregelingen (BUIG)			
PW	13.816.170	14.664.000	13.381.000
IOAW	981.543	978.000	835.000
IOAZ	95.838	101.000	73.000
BBZ levensonderhoud	218.931	120.000	266.000
Loonkostensubsidies	1.065.133	1.373.000	1.248.000
Totaal netto uitgaven	16.177.615	17.236.000	15.803.000
Rijksbudget	16.654.581	17.980.748	16.832.102
Voordeel (+), Nadeel (-)	476.966	744.748	1.029.102
<i>Aandeel eigen middelen</i>	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Vangnetuitkering	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

- Vanuit het voordelige saldo is in 2022 voor € 350.000 ingezet t.b.v. het niet realiseren van de taakstelling op de bijzondere bijstand in 2022.
- Een bedrag van € 394.748 is bij de begroting 2022 toegevoegd aan de reserve SD.

Energietoeslag

- In juni 2022 is aan 881 Hogelandse huishoudens met een bijstandsuitkering ambtshalve een energietoeslag van € 800 verstrekt. Eind september 2022 wordt er aan deze groep ambtshalve een aanvulling van 500 euro verstrekt, zodat het totaal op € 1.300 uitkomt.
- Andere inwoners met een inkomen tot en met 120% van het sociaal minimum kunnen de energietoeslag vanaf juli 2022 aanvragen via de website van het Hogeland. Als zij voldoen aan de voorwaarden ontvangen ook zij in totaal € 1.300 (in delen of ineens).
- Binnen gemeente Het Hogeland tellen we ongeveer 2.600 huishoudens die vallen onder de doelgroep 'Huishoudens met een inkomen tot en met 120% bijstandsniveau'.

- De aantallen op 24-10-2022 zijn als volgt:

Ambtshalve verstrekkingen	881
Aanvragen binnen	1.892
Nog te behandelen	481
Toegekend	1.126
Afgewezen/buiten behandeling	285

- Op dit moment verwachten we dat in totaal ongeveer 2.391 huishoudens de energietoeslag gaan ontvangen (881 ambtshalve en 1.510 via een individuele aanvraag). Echter, er komen nog dagelijks aanvragen binnen, dus dit aantal kan nog groeien. De verwachting is wel dat uiteindelijk minder dan de genoemde 2.600 huishoudens de energietoeslag gaan ontvangen.
- Op basis van de bovenstaande aantallen zijn de rijksmiddelen niet toereikend. Het tekort bedraagt naar verwachting 345.000. Dit nadeel is verwerkt in de najaarsrapportage.
- Zeer waarschijnlijk zal er eind 2022 een extra beroep worden gedaan op de bijzondere bijstand in verband met de huidige energie- en inflatiecrisis. De maatregelen vanuit het Rijk (prinsjesdag) zullen niet in alle gevallen soelaas bieden. Mogelijk brengt dit verhoogde kosten

met zich mee. Het kabinet heeft wel aangekondigd hiervoor extra middelen te reserveren (2023).

Handhaving

Handhaving bestaat uit twee medewerkers te weten een handhaver en een sociaal rechercheur. De sociaal rechercheur is in juni 2021 begonnen in het vak en met een opleiding gestart en heeft die eind 2021 afgerond. In februari 2022 is de handhaver wegens ziekte uitgevallen. De handhaver in kwestie is op dit moment aan het re-integreren voor een aantal uren per week. Hierdoor is sindsdien sprake van onderbezetting. In verband met de huidige onderbezetting is in overleg met de teamcoach afgesproken dat er op zoek wordt gegaan naar een –tijdelijke ervaren kracht- ter ondersteuning van het team. Vanuit de directie is akkoord gegeven op de inhuur van een handhaver voor 16 uur p/w, voor de duur van 3 maanden vanaf moment van start. Dit zal naar verwachting de continuïteit/ workflow bevorderen.

- Wat is er afgelopen jaar opgespoord (2022– welke onderzoek afgerond/ welke resultaten?)
 - Fraudeonderzoeken
 - Er zijn 10 zaken opgestart door SR en de Handhaver, waarvan 4 nog in behandeling zijn;
 - Deze onderzoeken betroffen de volgende soorten fraude:
 - 5 zaken naar twijfel woonsituatie
 - 1 zaak naar zwart inkomen
 - 3 ondersteuning in de Regio (dit betroffen 3 strafrechtelijke zaken)
 - 1 ondersteuning intern
 - De 4 zaken die nog afgerond moeten worden betreffen de volgende soorten fraude:
 - 4 zaken naar samenlevingsfraude
 - Van de afgeronde fraudeonderzoeken is geen fraude aangetoond.
 - Geen van deze onderzoeken heeft geleid tot een beëindiging van de bijstandsverlening,
 - Daarnaast zijn er ook door de consulenten 6 gevallen van oneigenlijk gebruik van de bijstand vastgesteld. Dit heeft geresulteerd in;
 - 5 keer schending inlichtingenplicht
 - 5 terugvorderingen
 - 1 keer besluit buiten behandeling nemen aanvraag
 - Signalen
 - Er zijn in 2022 21 meldingen ontvangen
 - 11 meldingen via de website van de gemeente het Hogeland
 - 8 anoniem
 - 2 intern

In vergelijking met voorgaande jaren zien we een daling van het aantal binnengekomen signalen vanuit de eigen organisatie (samenwoning, zwartwerk, hennep). Eén van de mogelijke oorzaken zou te maken kunnen hebben met de covid19 periode/hybride thuiswerken

Wat kenmerkt deze periode?

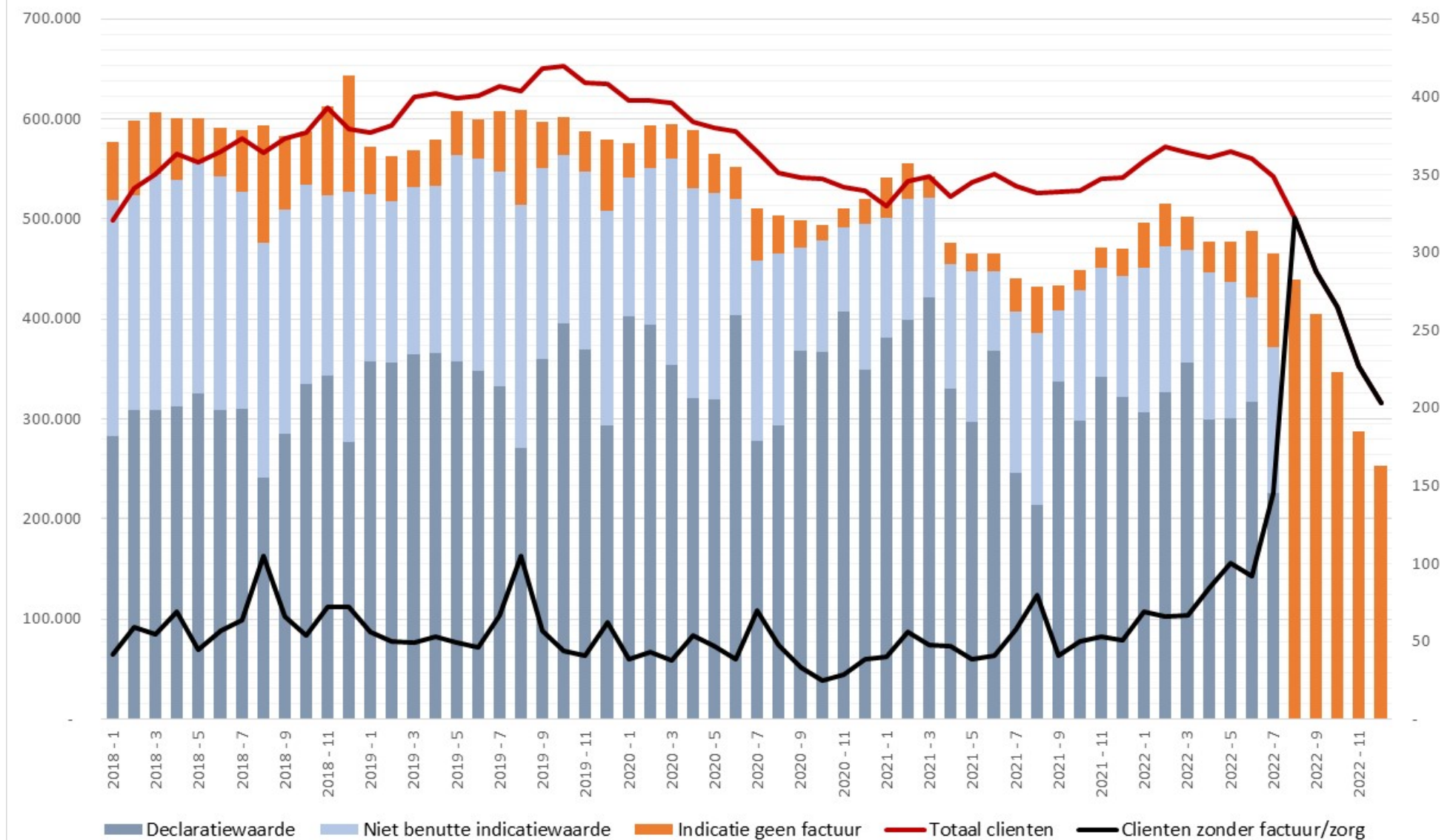
In het begin van 2022 werden we beperkt in het uitvoeren van onderzoeken in verband met de toen geldende maatregelen ten aanzien van Covid19. Zo konden er o.a. een bepaalde periode geen huisbezoeken worden afgelegd en geen gesprekken met de klant worden

gevoerd. Huisbezoeken zijn in het onderzoek naar “een gezamenlijke huishouding” dusdanig van belang dat ervoor is gekozen om deze zaken “te parkeren en vooruit te schuiven” Toen de maatregelen omtrent Covid19 vervielen zijn deze zaken direct weer opgepakt. Daarbij moest er opnieuw worden bekeken of de woon-leefsituatie van betrokkene(n) ongewijzigd waren en/of er nog sprake was van mogelijke samenlevingsfraude.

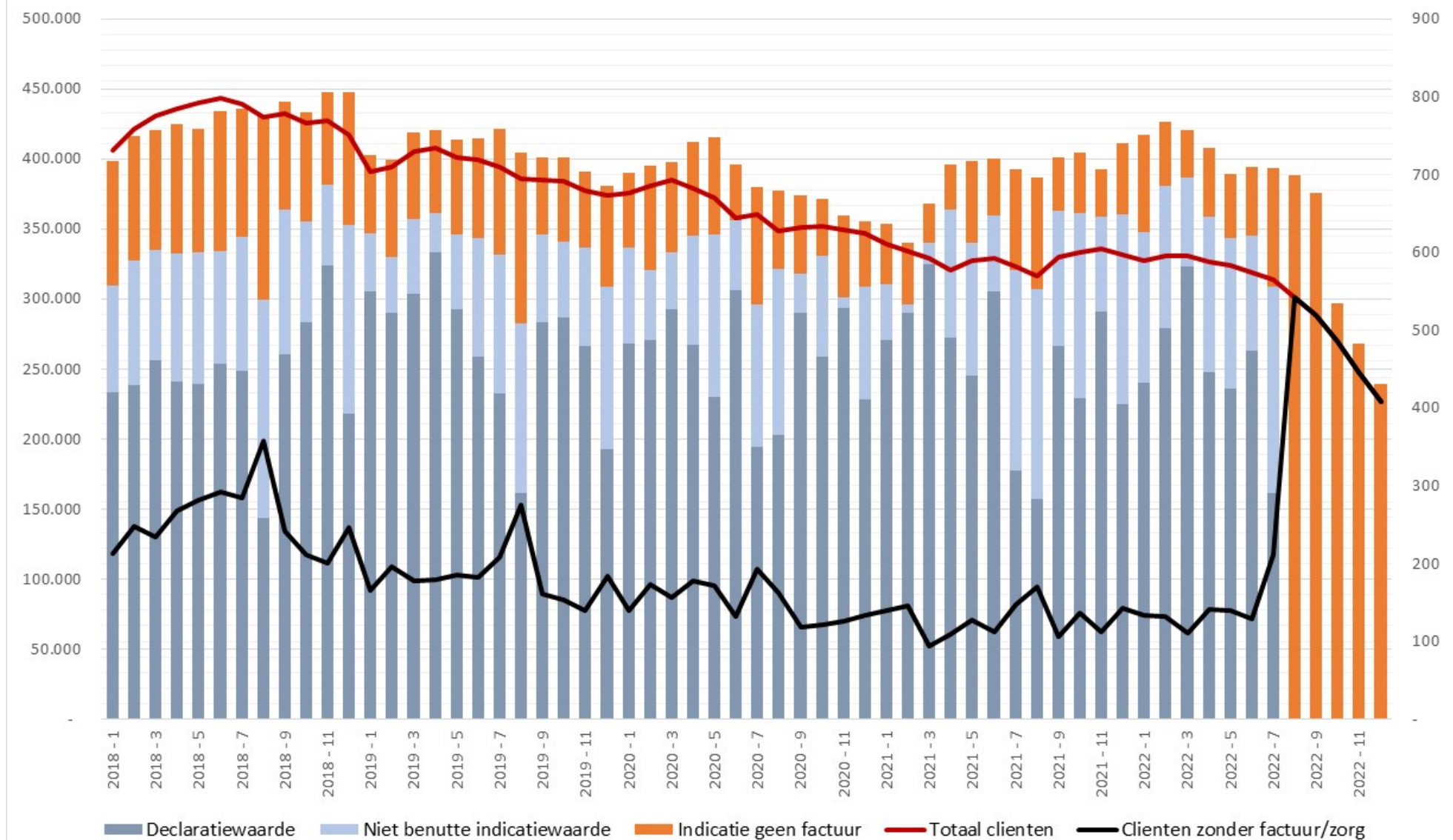
5. Bijlage: Grafieken Jeugdhulp naar productcategorie

Cijfers op basis van de Power BI – dataset 29-8-2022

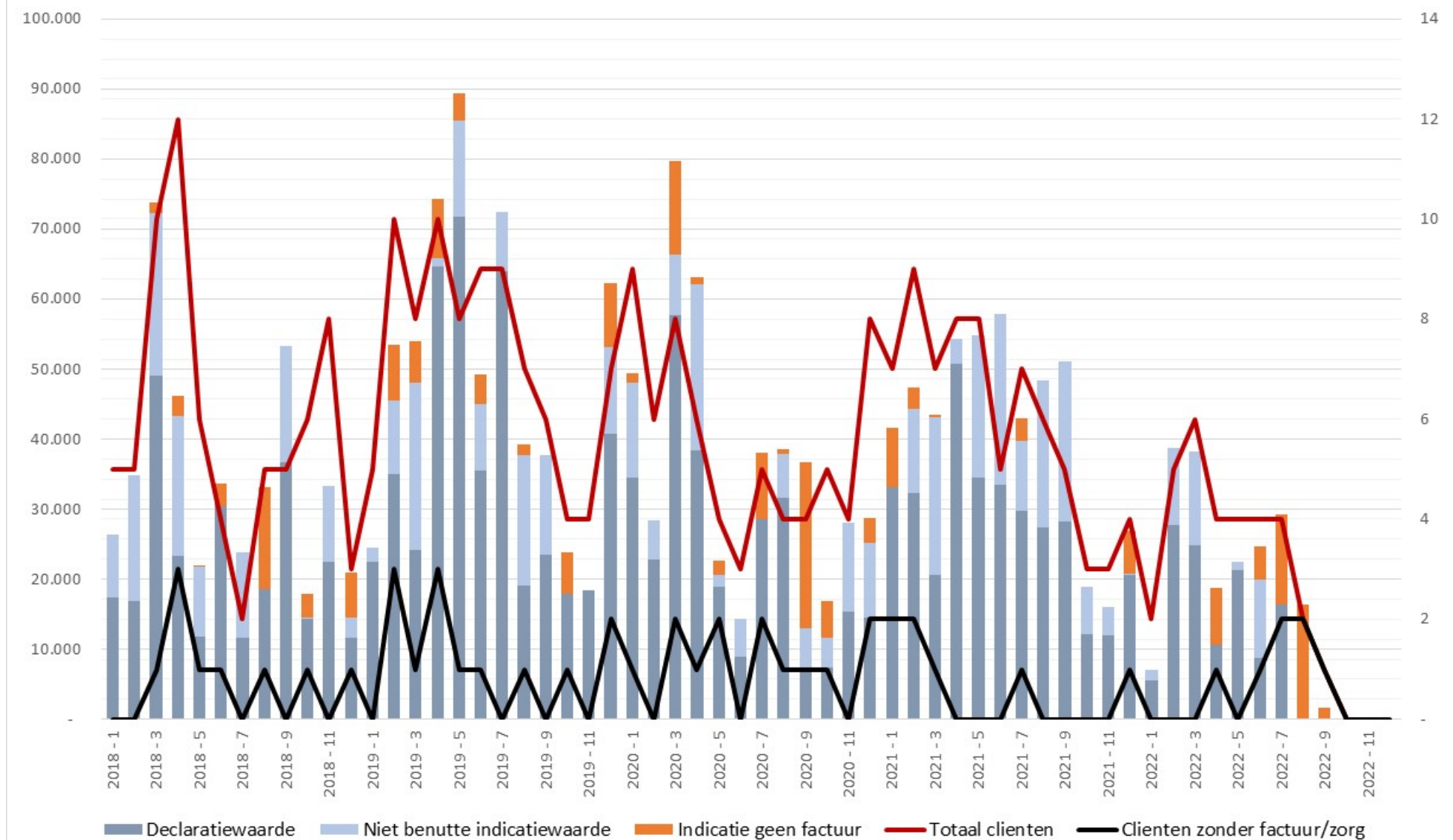
Ambulant - begeleiding

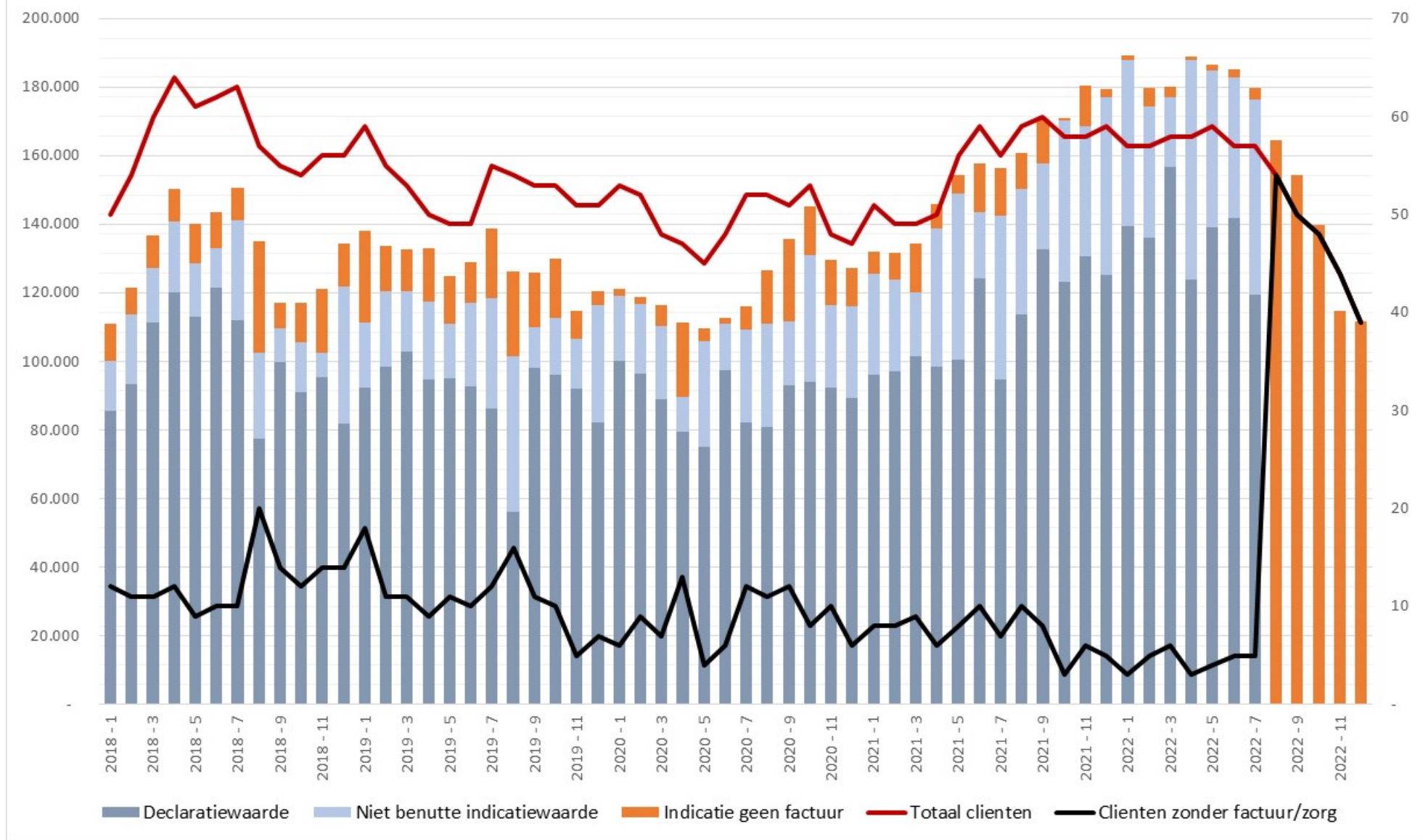
Ambulant - behandeling

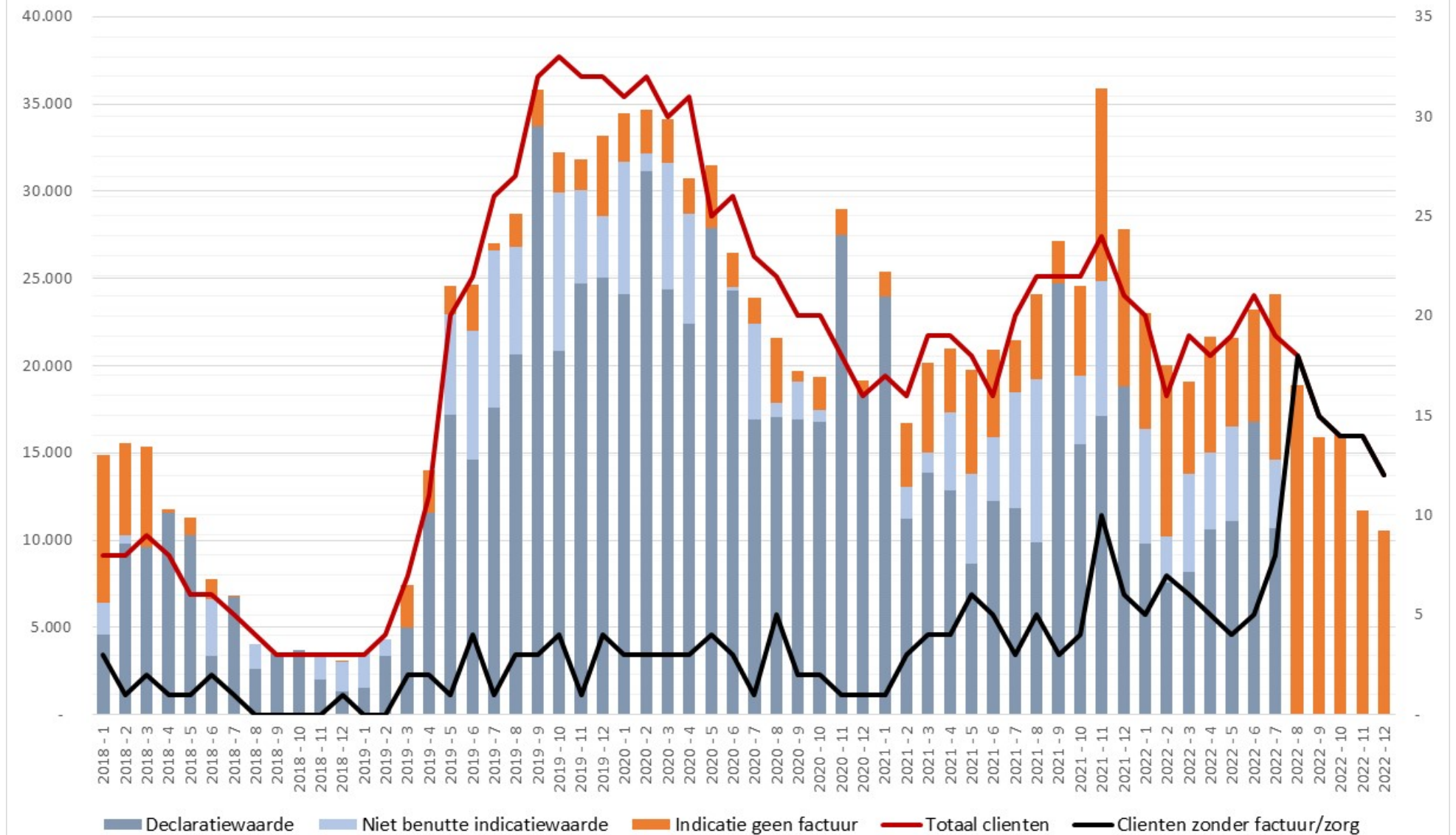
Crisis

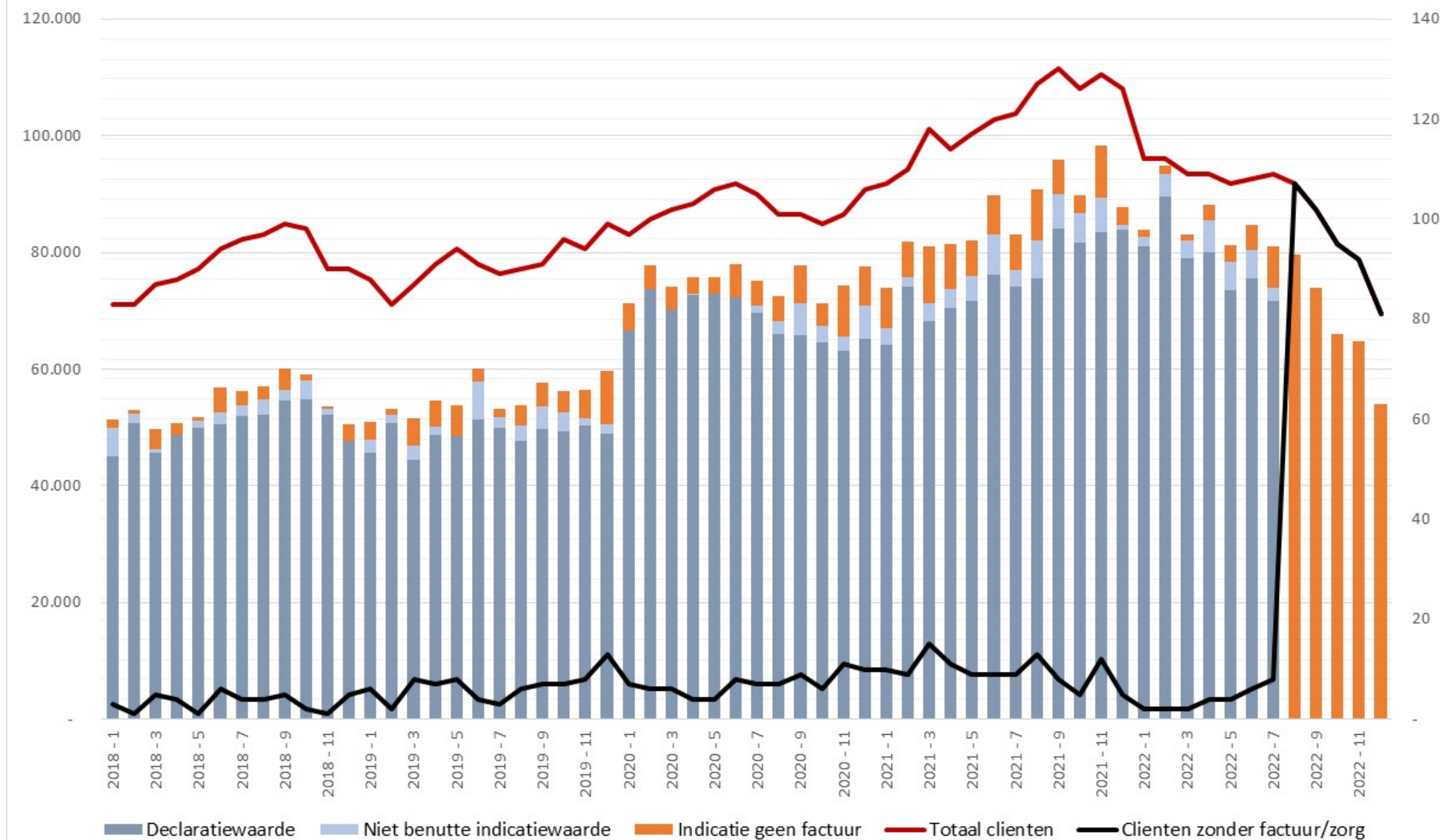
Dagbesteding / Dagbehandeling

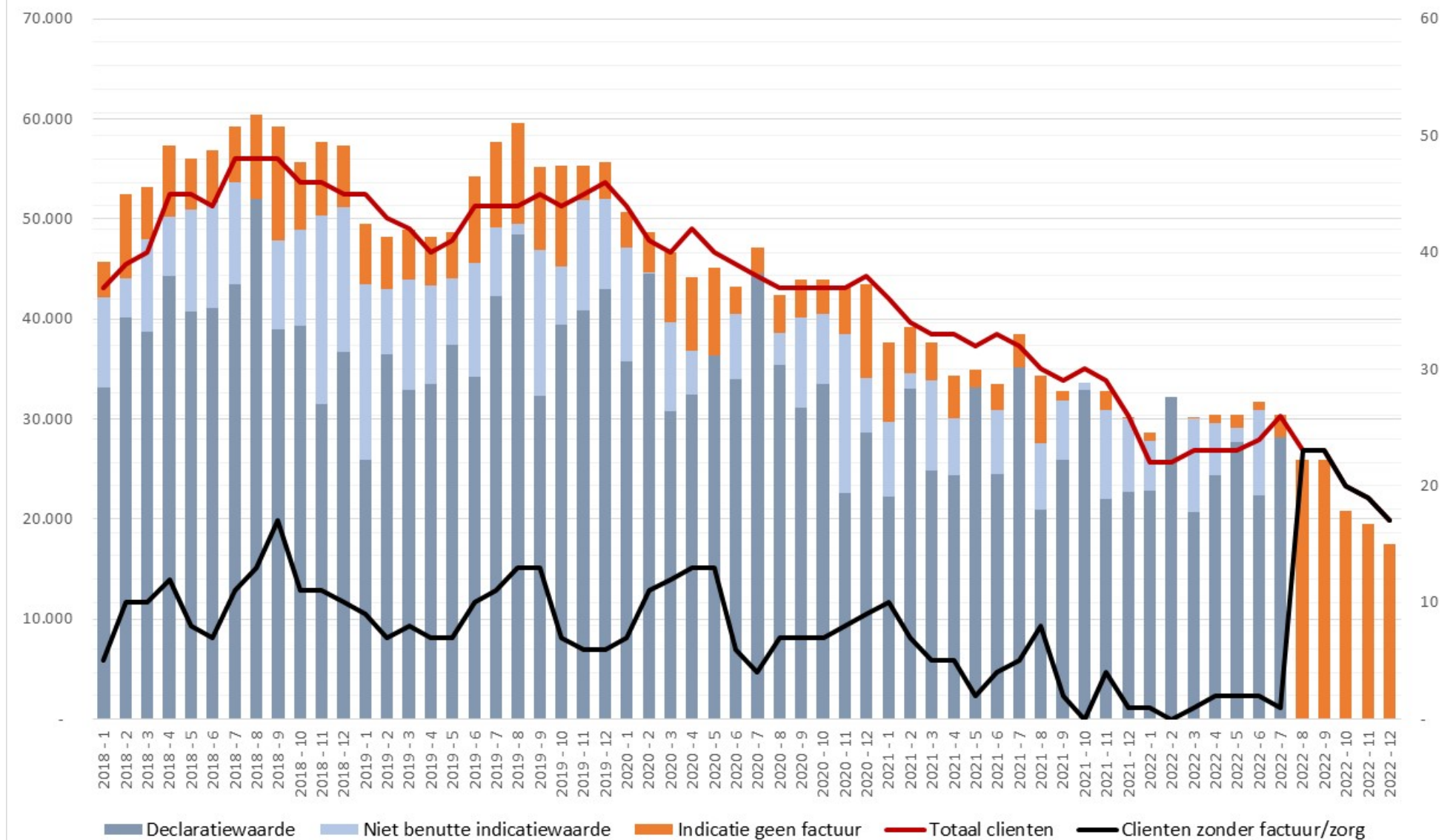
Intensief Ambulant

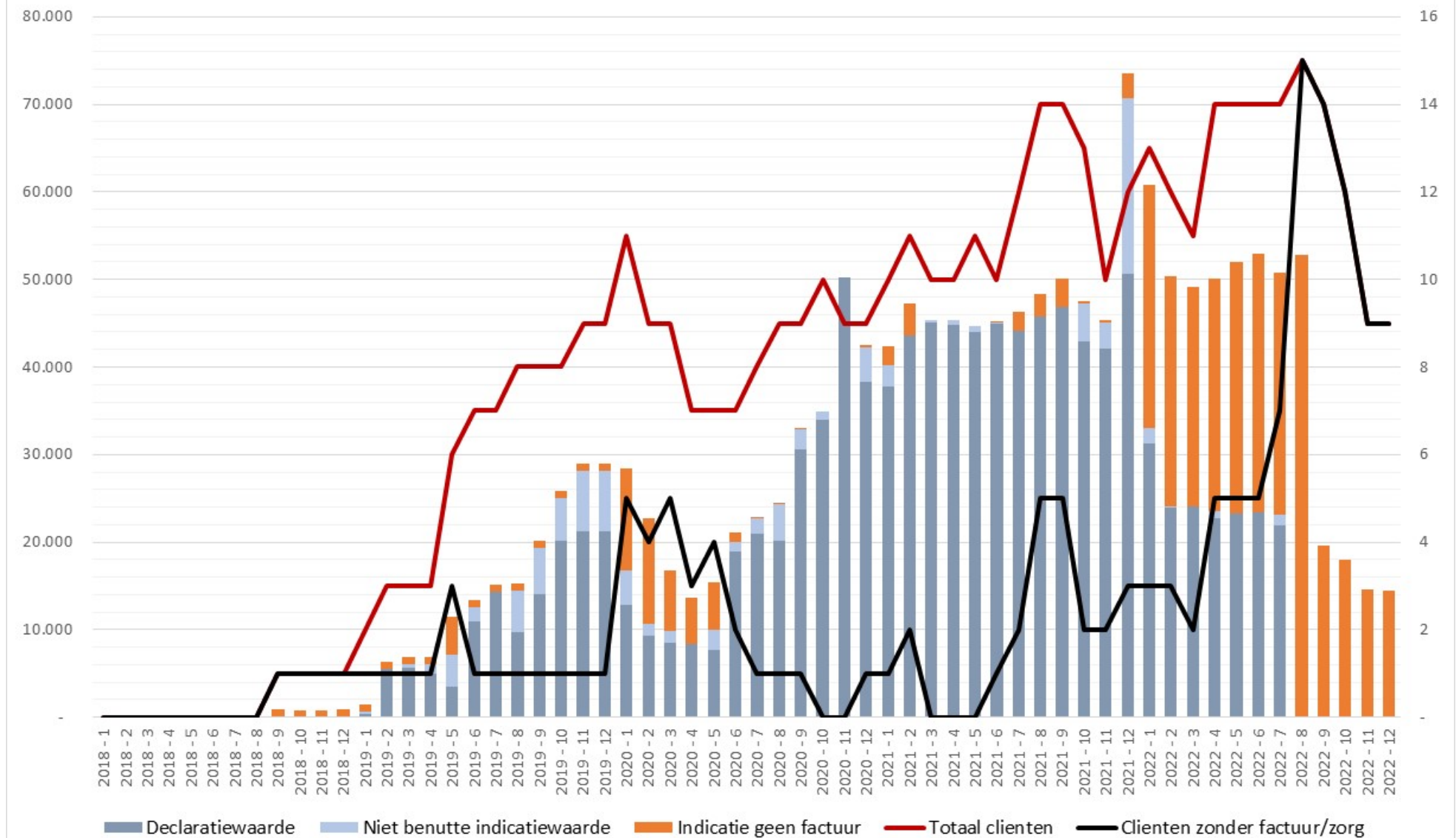
Jeugdbescherming

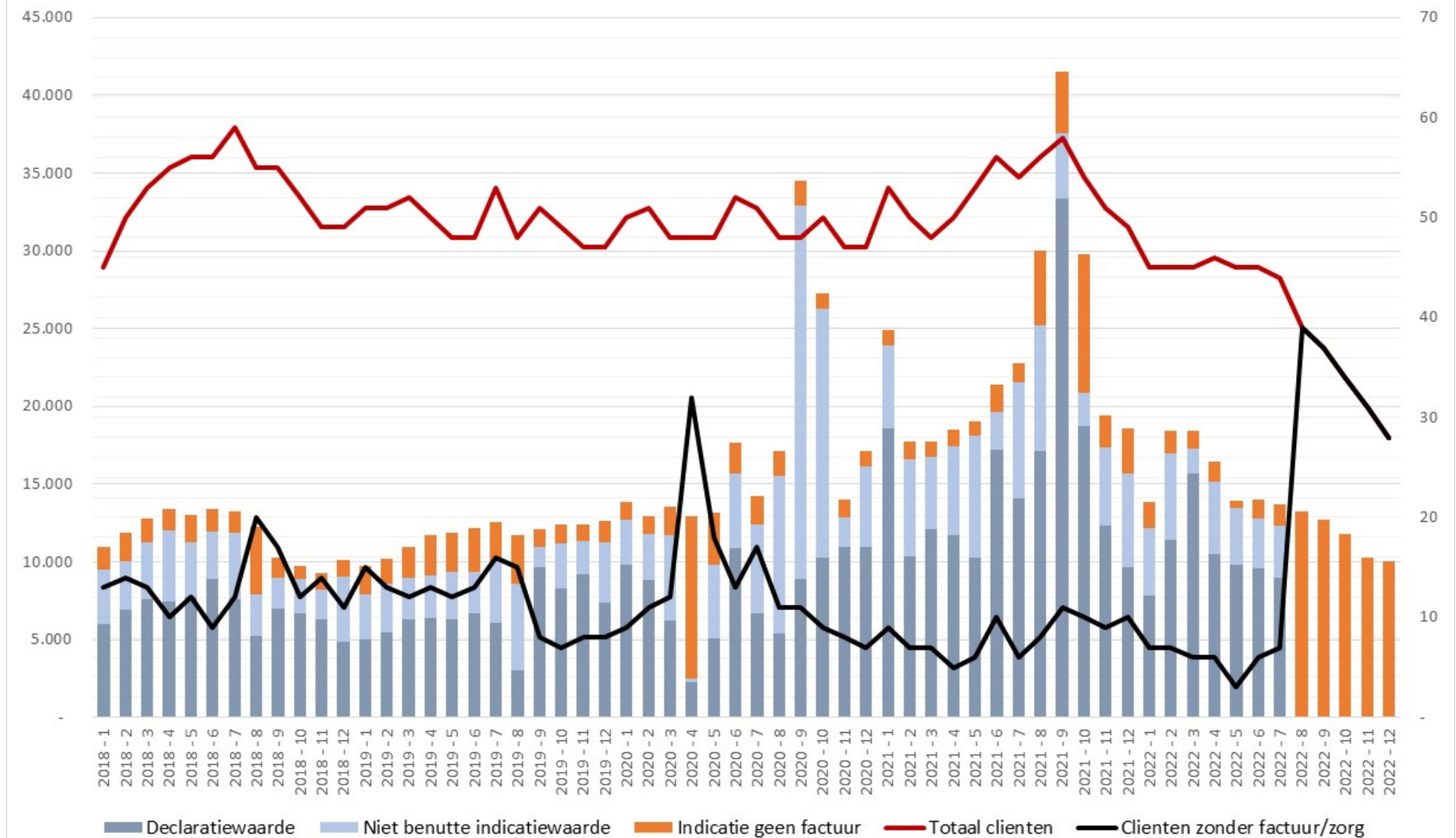
Logeren / Respijtzorg

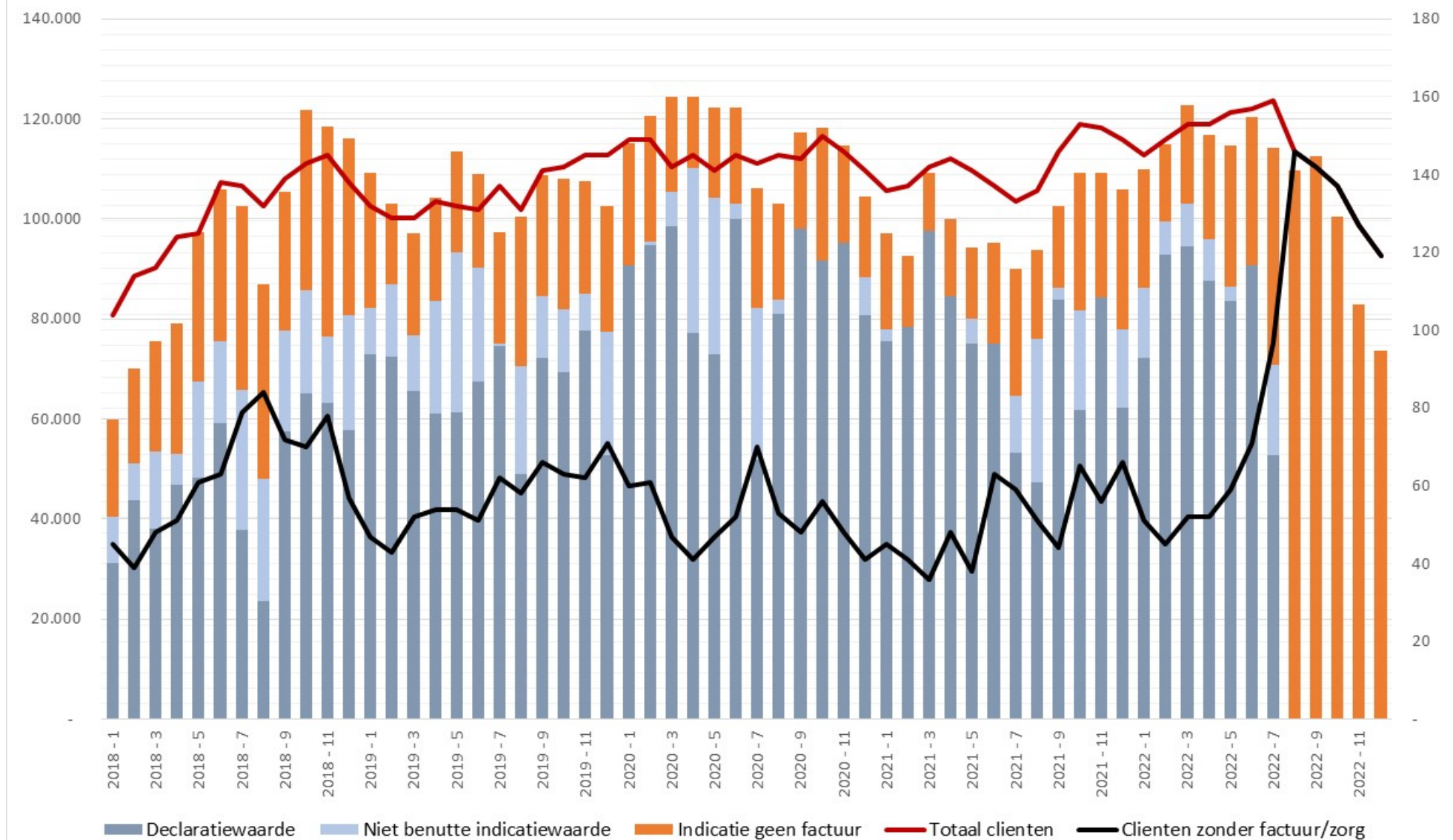
Niet Gecontracteerde Zorg

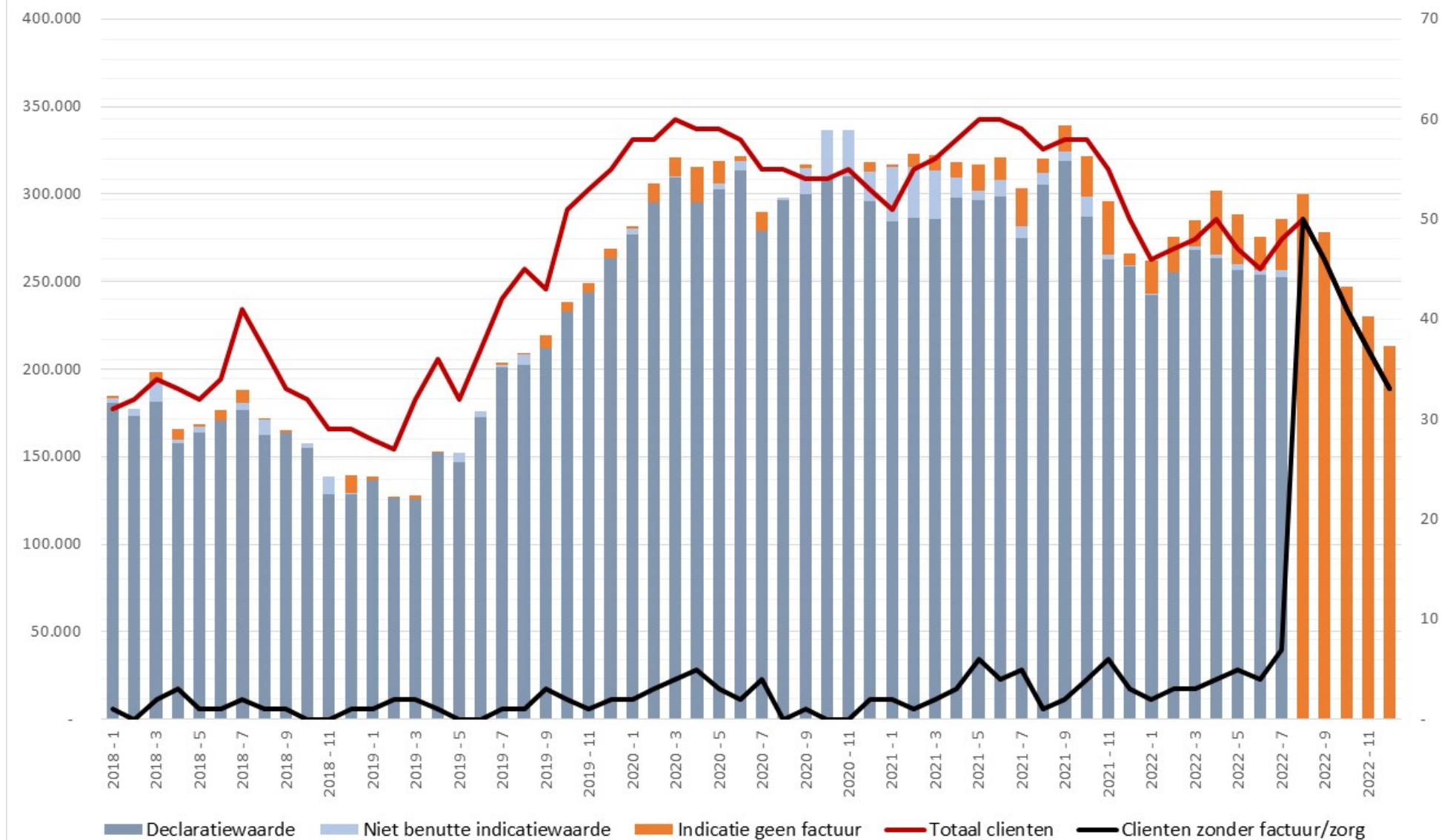
Overig

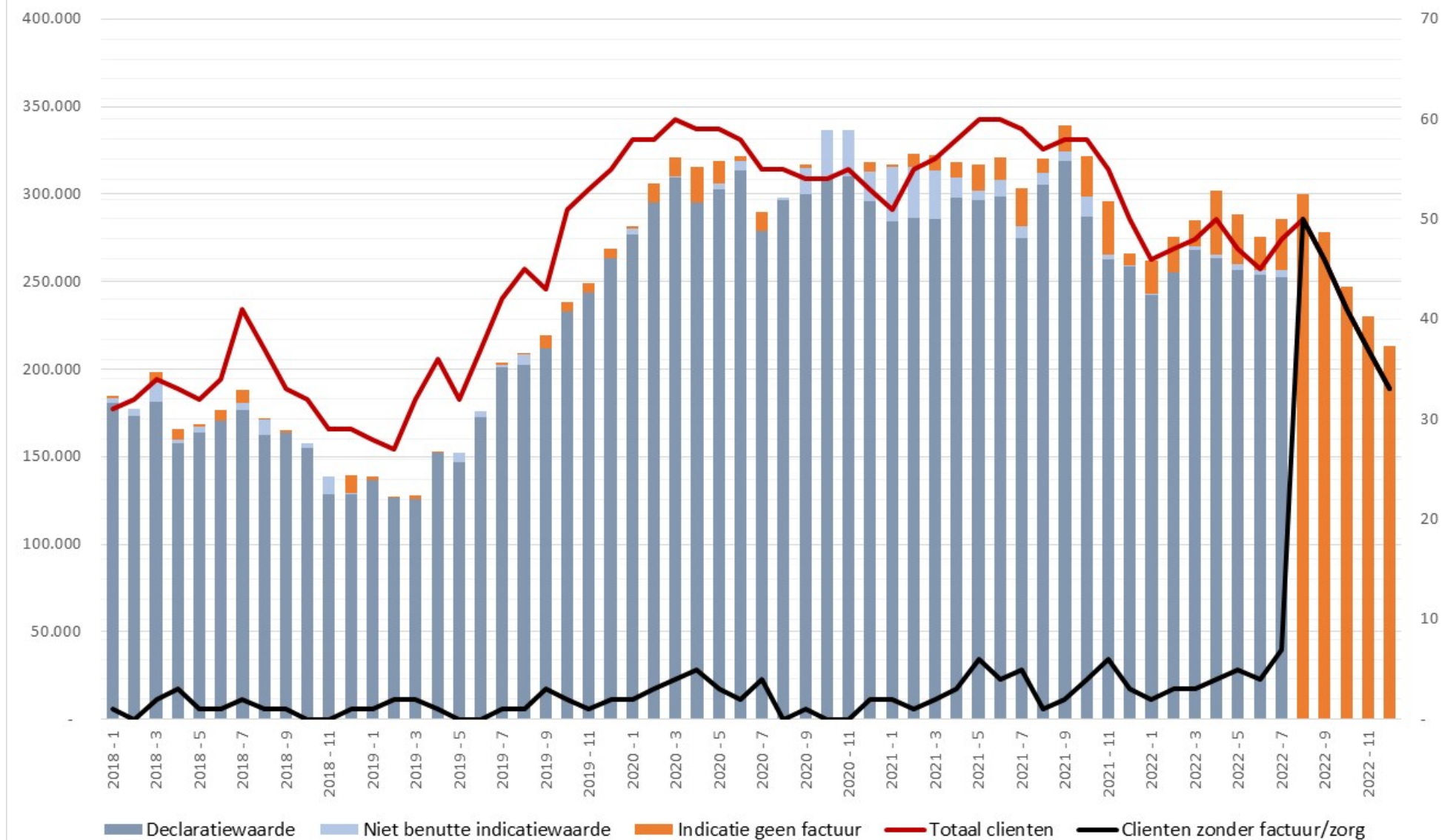
Specifieke doelgroepen

Specifieke doelgroepen

Verblijf (excl. pleegzorg)

Pleegzorg

